Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul X Seria II-a Nr. 1655 | 6 PAGINI — 20 BANI | Sîmbătă 21 august 1954

Trăiască 23 August, marea sărbătoare națională a poporului romîn!

Salutul nostru fierbinte marelui popor sovietic — ziditorul comunismului!

Cicerone Theodorescu

Din lumea macilor

— variantă —

Ca-ntr-o vrăjită-ncălțăminte
— In largi bocanci cu tocul strîmb —
Mînîndu-și vacile-nainte,
Un Prichindel trecea pe cîmp.

Ciulinii cîmpului nu-i vede.
Bursuci și popîndăi, nici gînd.
...Un șarpe verde se repede
Pe lîngă glesne, fulgerînd.

Mătăsuri roșii foșnitoare
Sclipind, din miile de maci,
Și-a prins un mac la cheutoare
Copilul — păzitor la vaci.

Cîmp, sat, nu știe mai departe.
Ai lui, plugari sînt. Și ciobani.
Dar macii-i plac. Și știe carte!
In august — are zece ani.

Ce bucuros că-i face placul,
Ce roșu e — acum abia!
Ce mîndru strălucește macul
Pe vesta albă de abă...

Cu popîndăii și bursucii
Și cîrtițele, negreșit:
Comoara de petale lucii
Zadarnic și-ar fi risipit...

...Toți macii din această lume
La Prichindel privesc cu jind!
Iar macul — pentru toți — anume
Se-apleacă, parcă mulțumind!

— „De mult te-aștept, de mult n-am pace
(Ar zice, glas dac-ar avea)
Mi-e drag cu tine, tare-mi place,
Măi pui de om, nădejdea mea!"

...Rod al pămîntului și-al vieții
Și-al frumuseții simplu dar
Pe care-l țin la piept băieții
De-asupra unui buzunar,

O, ce-ncîntare îl încearcă
In mîna care l-a cules...
Și mai îmbujorat e, parcă,
Și fericit — că e-nțeles.

Adunări festive consacrate celei de a 10-a aniversări a eliberării patriei noastre

In nenumărate întreprinderi din Capitală s-au ținut în cursul zilei de vineri adunări festive consacrate celei de a 10-a aniversări a eliberării patriei noastre.

★

Uzinele ce poartă numele marii sărbători a poporului nostru — 23 August — au îmbrăcat vineri haină de sărbătoare.

La terminarea schimbului, în sala de festivități a uzinelor peste 1500 de muncitori, ingineri, tehnicieni și funcționari au participat la adunarea festivă organizată în cinstea marii sărbători. Cu acest prilej tov. Gh. Necula, prim secretar al Comitetului Orășenesc P.M.R. București a vorbit despre succesele obținute de clasa muncitoare în alianță cu țărănimea muncitoare sub conducerea înțeleaptă a partidului în cei 10 ani care au trecut de la eliberare. La succesele obținute de oamenii muncii din întreprinderile Capitalei în întîmpinarea marii sărbători o contribuție însemnată a adus-o și colectivul Uzinelor „23 August". Muncitorii de aici și-au îndeplinit planul de producție în perioada 1—20 august în proporție de 101 la sută față de 100,5 la sută cît se angajaseră în cinstea zilei de 23 August. Productivitatea muncii a crescut cu 4 la sută, față de angajamentul de 2,5 la sută, iar prețul de cost a fost redus cu 0,5 la sută.

★

In cadrul adunării festive care a avut loc la Uzinele „Republica" tov. Petre Dan, secretar al Comitetului raional P.M.R. — 23 August — a vorbit despre însemnătatea istorică a zilei de 23 August și despre succesele obținute de oamenii muncii din țara noastră sub conducerea partidului în anii de după eliberare.

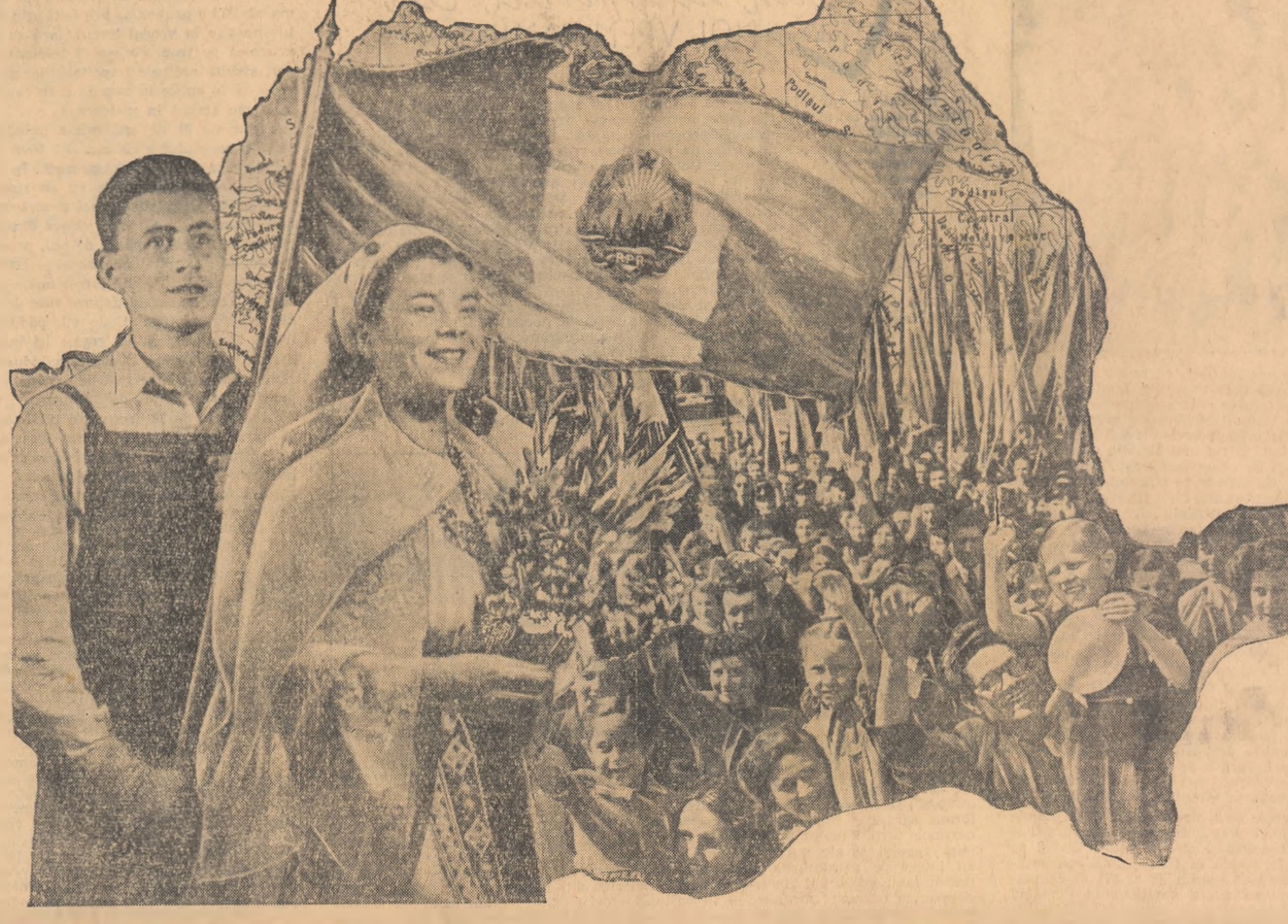
Asemenea adunări au mai avut loc în numeroase întreprinderi.

Pionierii cinstesc memoria eroilor căzuți pe frontul antifascist

In aceste zile, cînd întregul popor muncitor se pregătește să întîmpine marea sărbătoare a eliberării țării, pionierii, crescuți în dragostea pentru patria noastră, pentru marea Uniune Sovietică, iau parte la înfrumusețarea numeroaselor morminte ale eroilor sovietici și romîni care s-au jertfit pentru libertatea patriei noastre, pentru fericirea poporului.

In Capitală, în raionul Lenin, la cimitirul militar Ghencea, în raionul Stalin, la cimitirul Eroilor Sovietici de la Herăstrău, în raionul 1 Mai, la Monumentul Eroilor Sovietici de la Pipera, ca și la cel de la Jilava din raionul Nicolae Bălcescu, numeroși pionieri au plantat flori și au participat la alte lucrări de înfrumusețare a mormintelor și monumentelor eroilor sovietici și romîni.

(Agerpres)

TINERETUL SLAVEȘTE GLORIOSUL DECENIU

Cel mai de preț bun pe care-l poate avea un popor, este libertatea. Visul scump, plămădit și legănat de veacuri în inima celor mai buni fii ai omenirii, a fost cucerirea libertății. Viața liberă — este condiția esențială a desfășurării capacităților creatoare ale fiecărui popor, a înfloririi patriei sale. Ziua de 23 August este marea sărbătoare națională a poporului nostru, pentru că la 23 August 1944, după secole chinuitoare de împilare și sclavie, am cucerit mult rîvnita libertate.

În zilele lui august, acum 10 ani, pe străzile a nenumărate orașe și sate romînești ostașii sovietici victorioși erau întîmpinați cu pîine și sare, îmbrățișați și sărutați de locuitori. Ofensiva eliberatoare a armatei statului socialist a dat putința forțelor patriotice interne să înfăptuiască cu succes planul, elaborat dinainte de conducerea partidului, al răsturnării dictaturii fasciste antonesciene și aducerii Romîniei de partea forțelor antihitleriste. Formațiile patriotice organizate în ilegalitate de P.C.R. au arestat în noaptea de 23 august pe antonești. Actul revoluționar de la 23 August, pregătit de multă vreme de Partidul Comunist în condiții neînchipuit de grele, a fost o mărturie strălucită a forței și clarviziunii partidului, a capacității sale de organizare și luptă.

Însă cei care ani de-a rîndul au stors vlaga poporului nostru muncitor, tăietorii de cupoane din Wall-Street și City ca și slugile lor autohtone, n-au stat cu brațele încrucișate; încă din primele noastre zile de libertate ei au început uneltirile pentru a reînvia domnia robiei, pentru a pune din nou pe grumazul poporului jugul sclaviei imperialiste. Numai că de data aceasta, încercările lor au eșuat jalnic și pentru totdeauna. Eliberarea noastră de către Armata Sovietică a ferit țara de intervenția armată a puterilor imperialiste, a împiedicat burghezia și moșierimea să dezlănțuie un sîngeros război civil. Libertatea primită din mîinile poporului sovietic a însemnat pentru noi independența, suveranitatea națională, a fost îndemn însuflețitor în lupta pentru făurirea unei vieți fericite asemeni celeia a eliberatorilor noștri. Recunoștința pentru marea Uniune Sovietică, pentru frații noștri de la răsărit, nu cunoaște margini.

Evenimentele istorice de la a căror desfășurare sărbătorim în aceste zile zece ani, au determinat începutul cotiturii radicale din viața poporului romîn — trecerea de la regimul burghezo-moșieresc de asuprire și exploatare, la regimul democratic popular.

Organizată și condusă de partid, uriașa forță socială întruchipată de alianța muncitorilor și țăranilor muncitori a biruit împotrivirea claselor exploatatoare, le-a răsturnat de la cîrma țării și a dobîndit cea mai mare cucerire — puterea politică în stat. În fața poporului nostru, însetat de viață și muncă liberă, se puneau sarcini de o amploare neîntîlnită: refacerea în timp scurt a economiei naționale și construirea bazei economice a unei noi orînduiri sociale — societatea socialistă.

Cînd te afli la poalele unui munte înalt, piscul ți se pare de-a dreptul amețitor și nu de puține ori îți pui întrebarea dacă vei izbuti să ajungi la crestele lui înnourate. Suișul este minunat, dar nu e deloc ușor. Însă pe măsură ce urci, pe măsură ce învingi, pas cu pas, povîrnișurile abrupte și stîncile sălbatice, în fața ochilor ți se deschid priveliști noi, neasemuite, orizonturi largi spre zări și mai îndepărtate. Cu un asemenea urcuș minunat poate fi comparat mersul nostru spre socialism. Drumul ni l-a arătat și ni-l arată partidul. Sub călăuzirea lui, am înfrînt piedici, am străbătut cărări neumblate de părinții noștri, am ajuns cu pasul la înălțimi la care înainte ajungeam numai cu gîndul. La sfîrșitul acestui prim deceniu, ne bucurăm că am dovedit lumii întregi că ne putem conduce singuri, fără burghezie și împotriva ei, că putem construi singuri, fără burghezie și de o mie de ori mai bine și mai repede decît ea.

Este firesc ca acum, la capătul acestor zece ani, să aruncăm o privire asupra drumului pe care l-am străbătut. Pentru viața unui popor, zece ani este o perioadă foarte scurtă. Și totuși, cît de mult s-a făcut în țara noastră în această perioadă, ce adînci prefaceri revoluționare s-au înfăptuit!

Basmele care ne-au legănat copilăria istorisesc despre un neîntrecut Făt-Frumos „voinic și chipeș că la soare te puteai uita, iar la dînsul ba", care de mic s-a arătat cît e de năzdrăvan: într-o lună el creștea cît alții într-un an, într-un an, — cît alții în zece.

Cu un astfel de erou legendar poate fi asemuită creșterea țării noastre în gloriosul deceniu: cît n-au făcut moșierimea și burghezia în veacuri întregi de stăpînire, au făcut robii de ieri în numai cîțiva ani.

Savanții plătiți ai claselor dominante emiseseră teoria profund mincinoasă potrivit căreia Romînia nu poate fi, chipurile, decît o țară „eminamente agrară", cu alte cuvinte — o țară eminamente săracă, cu majoritatea locuitorilor înapoiați, înhămată la carul „înaintatelor" state apusene. Cît de neadevărată și reacționară era această „teorie", abia astăzi putem vedea bine. In urma naționalizării principalelor întreprinderi industriale, de transport, bancare etc., dezvoltarea industriei a luat un ritm rapid, nemaicunoscut. S-au construit noi întreprinderi, s-au lărgit și reutilat altele vechi, s-au deschis noi mine, s-au ridicat noi furnale, au fost înălțate, pretutindeni, schele. In cîțiva ani de putere populară s-au născut întregi ramuri industriale, dintre cele mai importante. Inainte, 99 la sută din mașinile existente în țară erau provenite din străinătate; acum industria construcțiilor de mașini, inima industriei grele, produce utilaj de înaltă tehnicitate suficient nu numai pentru multe întreprinderi din țara noastră, dar și pentru a putea fi exportat. Inainte, cînd uriașele forțe creatoare ale poporului erau ținute sub obroc, multe ogoare ale țării erau încă sgîriate cu pluguri de lemn; astăzi, tractoarele cu emblema „fabricat în R.P.R." brăzdează cîmpiile nu numai în țara noastră, ci și hăt departe — în Egipt, Turcia, India și alte țări. Inainte, opaițul era în mare cinste; acum milioane de cai-putere struniți în turbinele hidro și termocentralelor sînt puși în slujba oamenilor, lumina electrică împrăștie întunericul secular din tot mai multe sate.

Și, ceea ce este cel mai grăitor, în vreme ce înainte greutatea specifică a industriei în ansamblul economiei naționale era redusă, mică, astăzi industria are rolul precumpănitor izbutind, încă la sfîrșitul anului 1952, să dobîndească o poziție conducătoare în economie și să realizeze, acum, o producție aproape de trei ori mai mare decît producția anului 1938.

Schimbări adînci s-au petrecut și în agricultură. Cîteva cifre sînt mai semnificative decît orice: 220 stațiuni de mașini și tractoare și, în total cca. 20.000 de tractoare, calculate în unități de 15 cai putere, pe ogoarele țării, peste 4.300 gospodării colective și întovărășiri pentru lucrarea în comun a pămîntului, circa un sfert din suprafața arabilă a țării — sector socialist. Iată un concis bilanț — dar cîtă muncă și luptă nu se ascund în spatele puținelor lui cifre!

Toate aceste realizări istorice obținute de poporul nostru muncitor pe baza politicii duse de partid, duc împreună spre realizarea țelului fundamental al acestei politici: ridicarea bunei stări a oamenilor muncii. O expresie înaltă a consecvenței și hotărîrii cu care partidul nostru urmărește realizarea acestui țel sînt hotărîrile plenarei din august 1953 a C.C. al P.M.R. Comitetul Central al partidului a adoptat atunci măsuri de importanță hotărîtoare, menite să asigure nemijlocit creșterea nivelului de trai al poporului. In anul care a trecut, am început să simțim roadele binefăcătoare ale acestor măsuri. Desigur, mai sînt încă unele greutăți — greutăți firești, ale creșterii; partidul nu le ascunde, ci le arată deschis în fața maselor, chemîndu-le la luptă pentru grabnica lor lichidare.

Asupra vieții tinerei generații s-a răsfrînt din plin politica partidului și guvernului de îmbunătățire continuă a condițiilor materiale și culturale de trai. Mulți dintre noi, care acum 10 ani nu atinseseră vîrsta adolescenței, n-am cunoscut pe propria piele ce înseamnă tinerețe în regim capitalist și ne este mai greu să facem diferența. Intrebați însă pe părinții voștri, vorbiți cu muncitorii mai vîrstnici, întrebați pe țăranii care trudeau în cele mai bune zile pe tarlalele boierești și numai dumineca își lucrau petecuțul lor de pămînt și atunci veți cunoaște groaznicul trecut. Noi putem acum învăța cît ne dorește inima și mintea — înainte școlile erau un lux pentru cei săraci. Noi avem acum drepturi politice — înainte tînărul era doar o vită de muncă, cu datorii mai multe și cu drepturi mai puține ca oricine. Stadioanele ne așteaptă cu porțile deschise, echipamente sportive avem acum în folosință gratuită — înainte mulți tineri nici nu cunoșteau înțelesul cuvintelor „cultură fizică și sport". Și cîte și mai cîte încă...

Iar cea mai mare schimbare, este schimbarea însăși a tineretului nostru: înainte — un tineret muncitor asuprit, împovărat de lipsuri și suferințe, nedreptățit, apăsat de teama zilei de mîine, cu preocupări limitate în mod forțat; astăzi — un tineret înaintat, liber de exploatare și în plin avînt creator, care pășește cu fruntea sus, cu conștiința libertății și a forței sale, avînd un alt aspect moral. In acest răstimp, de fapt, s-a schimbat întreaga fizionomie social-politică a poporului nostru: proletariatul era în trecut o clasă exploatată și asuprită; azi, clasa muncitoare este clasa conducătoare în stat. Din rîndurile țărănimii muncitoare, în cadrul căreia sărăcimea se ridică tot mai mult la nivelul mijlocașilor, se formează o nouă țărănime nouă: țărănimea colectivistă. S-a transformat și se transformă fără încetare intelectualitatea, legată de popor. Se întărește necontenit unitatea moral-politică a poporului muncitor, la naștere în Republica noastră națiunea socialistă romînă.

Marile înfăptuiri ale poporului nostru au fost posibile datorită faptului că în acești zece ani la cîrma sa a stat, cu siguranță, încercatul partid al comuniștilor înarmat cu tezaurul învățăturii marxist-leniniste și cu vasta experiență a construcției socialiste în Uniunea Sovietică. Sub conducerea partidului a luptat și organizația noastră revoluționară, Uniunea Tineretului Muncitor, continuatoarea glorioaselor tradiții uteciste. Conducerea de către partid ne-a dat forță, claritatea scopului, cunoașterea căilor de luptă și siguranța în victorie; conducerea de către partid a făcut și face să crească necontenit aportul tineretului la lupta întregului popor muncitor pentru construirea socialismului.

In fiecare dintre succesele noastre, este cuprins, ca o parte integrantă, de nedespărțit, marele ajutor internaționalist pe care ni l-a dat Uniunea Sovietică. Fără ajutorul sovietic, noi n-am fi putut realiza ceea ce am realizat. Ajutorul sovietic a fost pentru noi braț prietenesc și scut oțelit împotriva celor ce priveau cu ură la mersul nostru înainte. Acum, cînd se încheie primii zece ani de la eliberare, noi vedem mai bine ce rol uriaș a avut ajutorul sovietic în transformarea Romîniei dintr-o țară semi-colonială într-unul din cele mai înaintate state din punct de vedere politic din lume, dintr-o țară agrară înapoiată într-un stat industrial-agrar înaintat.

Politica externă de pace a statului nostru este un sprijin trainic al operei constructive desfășurate de popor. Umăr la umăr cu celelalte popoare ale lagărului socialist, alături de toate popoarele țărilor capitaliste și coloniale, poporul nostru însuflețit de elan creator, stă în prima linie a apărătorilor păcii. Tineretul muncitor, iubitor de pace, plin de dragoste pentru patria noastră liberă va ști să apere grădina noastră înfloritoare dacă dușmanii vor îndrăzni să atenteze la liniștea ei.

Ni se deschid în față, acum, noi și mărețe perspective. Pășim cu încredere mai departe, în al doilea deceniu de existență liberă. Noi, tinerii, sîntem chemați să participăm și mai activ la opera de construcție. Partidul ne învață cum să ne desfășurăm și cum să ne ducem munca la bun sfîrșit. Pentru asta trebuie să ne strîngem tot mai mult rîndurile în jurul partidului, să întărim unitatea între partid, guvern și popor, să întărim prietenia între poporul romîn și minoritățile naționale, să consolidăm neîncetat statul democrat-popular, instrumentul principal de construire a socialismului, și temelia sa de granit — alianța între clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

Sîntem mîndri și bucuroși că trăim într-o patrie liberă, înaintată. La a 10-a aniversare a cuceririi libertății ei, tînăra generație a țării se angajează solemn, în fața partidului și a întregului popor muncitor, să lupte fără preget, să-și dăruiască fără precupețire toate forțele și energia clocotitoare cauzei mărețe a propășirii și dezvoltării rapide pe drumul luminos al socialismului și comunismului, al fericirii depline a celor ce muncesc.

Ștefan Iureș

Privirile omului liber

Fie ochii negri sau albaștri,
Fie verzi ca iarba de la șes,
Razele ce amintesc de aștri
Nu din vraja irisului ies.

Chiar de-ar fi ca, supărînd iubirea,
Cu îndrăgostiții să mă cert,
Cred că-n ochiul însuși — strălucirea
Ei ar căuta-o în deșert.

Căci privirea, ca o punte, leagă
Dorul ce palpită în adînc —
De pămînt, de lumea asta-ntreagă.
Vin lumini în ochi — și se răsfring.

Luminoasă este lumea noastră!
Și, sub geana arcuită-n sus,
Licărirea-i verde sau albastră,
Dar e luminoasă, mai presus.

Luminos e visul ce se naște
Și e-n plîns de veacuri legănat,
Cînd pe-acest pămînt se recunoaște
Viu, puternic, cald, adevărat.

Intîlnind icoane-ncețoșate,
Ochii ar privi și astăzi stins,
Dacă mult rîvnita libertate
Nu ar fi învins.

Dar a învins!

Dat le este ochilor să vadă
Cum e grîul an cu an mai bun,
Și mineri, la haina de paradă,
Sclipitoare ordine își pun.

Și li-e dat să vadă cum beau pruncii
Seara, în pătucuri, lapte gras,
Cum gonesc după eroii muncii
Cei ce, pînă ieri, mergeau la pas.

Cum se-mbracă iar în mîndri codri
Rîpele despădurite-amar,
Cum cu spaimă mare cată lotrii
Către asesorul popular.

Cum țin clacă vrăbiile peste
Firele electrice din sat,
Cum primește un părinte veste
Că s-a-ntors feciorul, învățat...

Dacă zece ani atîtea schimbă —
Trei decenii cîte vor schimba?
Regula aceasta de trei simplă
Bucură adînc inima mea.

De-aș putea, aș strînge-ndrăgostiții
(Ei sînt cei puternici, doar!) spunînd:
— Voi iubiți doi ochi; pricep; iubiți-i!
Insă ascultați acest cuvînt:

Fie ochii negri sau albaștri,
Fie verzi ca iarba de la șes,
Razele ce amintesc de aștri
Nu din vraja irisului ies.

Fericirea zmulgeți-o din vreme
Și sădiți-o-n țară, zi cu zi,
Ca aceste stele pămîntene
Să reflecte focuri și mai vii.

Adunarea festivă a activului UTM consacrată zilei de 23 August

Vineri a avut loc în sala de teatru a Palatului Pionierilor din București adunarea festivă a activului U. T. M. consacrată zilei de 23 August.

În prezidiul adunării au luat loc tovarășii: Cornel Fulger, prim secretar al C.C. al U.T.M., Virgil Trofin, Ludovic Fazekaș, Cornelia Mateescu, secretari ai C.C. al U.T.M., membri ai C.C. al U.T.M. și alții.

A luat cuvîntul tov. general maior Corneliu Mănescu care a vorbit despre importanța deosebită pe care o are pentru poporul nostru ziua de 23 August.

A urmat apoi un frumos program artistic prezentat de Ansamblul M.F.A.

(Agerpres)

Ședința solemnă a Academiei R. P. R. consacrată zilei de 23 August

Vineri după amiază a avut loc la Academia Republicii Populare Romîne ședința solemnă consacrată celei de a 10-a aniversări a eliberării patriei noastre.

Au participat acad. prof. dr. C. I. Parhon, acad. prof. P. Constantinescu-Iași, acad. prof. N. Profiri, acad. S. Stoilov, acad. St. Vencov, academicieni, membri corespondenți ai Academiei R.P.R., colaboratori științifici, profesori etc.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de acad. prof. dr. C. I. Parhon, președinte de onoare al Academiei R.P.R.

A fost prezentată apoi comunicarea acad. prof. Traian Săvulescu, președintele Academiei R.P.R., intitulată: „Cea mai mare sărbătoare a poporului romîn — ziua de 23 August".

La sfîrșitul ședinței, s-a hotărît trimiterea de telegrame omagiale Consiliului de Miniștri al R.P.R., tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, președintele Consiliului de Miniștri, Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, tovarășului Gh. Apostol, prim secretar al C.C. al P.M.R., și către Academia de Științe a Uniunii Sovietice.

PAGINI DIN ISTORIA

23 August 1944 — Răsare soarele

Ceea ce am putea numi „primul capitol al deceniului nostru" — zilele din august 44 pînă în martie 45 — manualul de istorie consemnează departe, pe la paginile 600, 600 și ceva... Școlarii ajung la aceste zile ale noastre după ce au învățat amănunțit, cu notițe și conspect, despre Bobîlna și Doja, despre Horia și Tudor, despre Bălcescu și 1907. „Primul nostru capitol" este așezat, așa dar, după 32 de capitole dense de istorie tumultuoasă, complicată, încărcată de luptele celor asupriți pentru libertate.

Gazetari zgomotoși din apus, trepăduși ai marilor concernuri și trusturi imperialiste, aflați cu nenumărate afaceri în țară, politicieni inconștienți creaseră Romîniei faima „țării cu contraste pitorești". Mizerie și lux, foamete crîncenă și reclame pentru lecuirea ușoarelor indispoziții stomacale, de care suferea „lumea subțire", curbe de sacrificiu și tratate economice înrobitoare, mortalitate infantilă îngrozitoare și 7 mii de medici pentru toată țara, din care 4 mii la București — acestea erau „contrastele pitorești" și cutremurătoare. Războiul criminal împotriva Uniunii Sovietice a înmulțit considerabil aceste contraste, proprii societății capitaliste. La focurile incendiilor demente aprinse de fasciști de la Prut și pînă la Volga, au aparut mai hidoase ca niciodată contrastele cîtuși de puțin pitorești ale Romîniei burghezo-moșierești. Gemînd sub jugul fascist, plîngîndu-și morții dragi, urîndu-i de moarte pe cotropitorii hitleriști, poporul nostru știa însă ce are de făcut; îl sfătuiau cei mai buni fii ai săi — comuniștii. Linia partidului era clară din primele luni ale războiului. In platforma-program din 6 septembrie 1941, P.C.R. indica precis: „Încetarea războiului contra U.R.S.S. Pace și luptă comună cu Uniunea Sovietică..., cu țările democratice și cu toate popoarele iubitoare de libertate, împotriva hitlerismului cotropitor... Alungarea din țară a ocupanților hitleriști. Recucerirea libertății și independenței naționale a Romîniei".... Pentru îndeplinirea fiecărui rînd, pentru a-l face înțeles maselor largi, nenumărați luptători comuniști au plătit cu sînge, cu viață. Linia partidului însă devenea zi cu zi linia de viață a poporului înrobit. Se învațau pe dinafară versuri din presa ilegală; „Zvastică cu ghiare crunte / Avem oameni să te-înfrunte / Au să scoale-n păr poporul / Să mi-i ia pe friți cu zoru / Cu țapoiu, cu toporu / Și în spate cu piciorul / Ba, cu pușca și cu tunu / Ca sa nu ramina unu".

„Citește și dă mai departe..." — finalul obișnuit al fiecărui manifest al partidului — devenea simbolul acelei comunicații sufletești dintre partid și mase. Intr-o mișcare paralelă parcă cu aceea a manifestelor, treceau din mînă în mînă arme către grupurile curajoase care loveau sigur din umbră mașina de război fascistă. Poporul își strîngea miinile pe nevăzute, pe nesimțite, deși atîtea dintre aceste miini erau în cătușe, la Doftana, în lagăre și închisori. Fără a se pierde în noianul de evenimente, zdrobind pe trădătorii din propriile rînduri, trecînd peste nenumărate greutăți ale ilegalității, conducerea partidului pregătea minuțios salvarea țării.

În august 1944, pe frontul Iași-Chișinău trupele celui de al doilea front ucrainian trec la ofensivă, zdrobind apărarea fascistă, îndreptîndu-se spre București și Dunăre. Odată cu începerea acestei ofensive, trec Prutul ostașii primei divizii de voluntari romîni „Tudor Vladimirescu" — divizie creată în U.R.S.S., cu consimțămîntul generos al guvernului sovietic. Cuvintele acelui ordin de zi 821 al comandamentului diviziei răsună pînă în ziua de azi, solemn și emoționant: „Trecînd Prutul, sărutați pămîntul țării și fiecare dintre voi, în conștiința și gîndul lui să jure din nou credință nestrămutată și sacrificiu deplin poporului și pămîntului romînesc".

La 22 august 1944, armata sovietică eliberează Iașul, apoi Vasluiul, Roman, Bacău, mărind neîncetat deruta trupelor fasciste. În noaptea de 23 august, o formație de luptă patriotică arestează căpeteniile guvernului fascist de la București. Posturile de radio romînești vestesc lumii că alianța cu Germania hitleristă a fost ruptă pentru totdeauna și că poporul nostru, împreună cu armata sa, e gata să pornească lupta împotriva cotropitorilor fasciști. S-au întîmplat atîtea evenimente hotărîtoare în noaptea aceea de răscruce, încît pînă și azi ni se pare că am trăit cea mai lungă noapte din istoria țării. In cîteva ore viața poporului nostru a luat un curs nou, cursul așteptat de atîția zeci de ani. Cei mai fricoși dintre foștii stăpînitori ai țării, fugeau; alții, mai tenaci, rămîneau lîngă Maniu, lîngă Brătianu, lîngă rege, așteptîndu-și ora și spionajului anglo-american; mai așteptau vre-o „variantă" nouă, salvatoare. În oraș se formau gărzile patriotice, organizate de comuniști. Sub conducerea partidului, uteciștii care în timpul ilegalității duseseră acțiuni eroice de sabotare a mașinii de război fasciste, își regrupau rîndurile participînd cu abnegație la luptele poporului. Ca un uriaș magnet, Partidul Comunist atrăgea energiile tuturor patrioților, cu autoritatea conducătorului înțelept și încercat care duce la capăt fiecare hotărîre a sa.

Trei zile hitleriștii au supus la un bombardament aerian sălbatic, Capitala. Ca cei mai bestiali criminali, ei se retrăgeau învăluiți în fumul incendiilor. În zgomotul caselor care se prăbușeau, lăsînd în urmă cadavrele celor secerați de avioanele lor, molozul teatrelor, dîre groase de sînge nevinovat. Se retrăgeau avînd pe urme armata sovietică, divizia lui Tudor, gărzile patriotice care nu le dădeau răgaz. Se retrăgeau și o piatră grea se ridica de pe inima țării. La 29 august trupele sovietice intrau triumfal în Bucureștiul încă fumegînd, după bombardamentul sălbatic al fasciștilor. Eram al doilea popor din lume care-i vedeam pe ostașii sovietici intrînd ca eliberatori. Mai aveam încă ochii în lacrimi, mulți, mulți de tot mai purtau doliu, copiii mai erau încă speriați. Pentru sovietici s-au găsit însă cele mai frumoase flori, de cele mai aprinse culori, așternîndu-li-se în cale. În orașul în care atîția ani nimeni nu a cîntat pe stradă — vă aduceți aminte inscripțiile antonesciene de pe ziduri: „Limbă lungă cine are, cinci ani va săpa la sare..." — s-au desfăcut larg burdufuri de armonici și baiane, s-au prins hore, s-au înălțat cîntece vesele.

Divizia „Tudor Vladimirescu"
Ordin de zi
Ordinul de zi al Mareșalului Stalin
Ofensiva Armatei Roșii se desfășoară cu deosebită vigoare
COMUNICATUL SOVIETIC
Lupta pentru orașul Salgo-Tarian

La 12 septembrie 1944 a fost semnat la Moscova armistițiul cu Romînia. Un armistițiu în condiții nemaiintîlnite în istorie: țara învingătoare dădea dreptul țării învinse să vină lîngă ea — ca aliată în lupta împotriva dușmanului comun. Se recunoștea dreptul Romîniei la Transilvania și se consimțea ca trupele romîne alături de cele sovietice să ia parte la luptele pentru eliberarea pămîntului ardelean. S-au deschis hărțile Ardealului; au început să fie urmărite zi cu zi comunicatele Marelui Stat Major comentate, memorate; 14 divizii romînești — nu 12 cîte se prevăzuse în convenția de armistițiu — au luptat cu abnegație, alături de trupele sovietice. S-a trecut eroic Mureșul, s-a trecut Clujul — victorie salutată cu salve de tun la Moscova — Oradea, Careii Mari, și mai departe, peste Tisa, Debreținul, și mai departe — adînc în dispozitivul de luptă fascist din Ungaria și Cehoslovacia, pînă la porțile Pragăi. Sîngele a 111.000 morți și răniți din rîndurile armatei romîne a spălat rușinea aruncată de fasciștii romîni pe chipul cinstit al poporului nostru. Citată de 7 ori prin ordin de zi de Generalissimul Stalin, decorată la 3 mai 1945 — adică la o zi după căderea Berlinului — cu ordinul sovietic „Steagul Roșu", divizia „Tudor Vladimirescu" a constituit una dintre cele mai grăitoare imagini ale voinței cu care erau apărate libertatea și zorile noii vieți.

Guvernele Sănătescu și Rădescu — în strînsă cîrdășie cu monarhia — au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a sabota frontul antihitlerist, ca și lupta poporului nostru pentru democrație. La 29 ianuarie 1945, Frontul Național Democrat, grupare largă a forțelor democratice în frunte cu Partidul Comunist, publică programul său profund legat de necesitățile țării, cerînd formarea unui guvern de largă concentrare democrată, care să fie la înălțimea cerințelor poporului liber. Aproape o lună Rădescu și clica sa au încercat să se mențină la conducerea țării, gata să declanșeze — în apărarea pozițiilor stăpînilor lor de peste ocean — războiul civil. La 24 februarie din ordinul lui Rădescu s-a tras în populația care manifesta pașnic pentru un nou guvern. Rădescu se înșela: Lupenii din 29, Grivița din 33 nu mai puteau fi reeditate în 45! Nimeni nu mai putea asupri poporul romîn! Cu un gest mînios și demn, milioanele de oameni simpli, conduși de partid pe drumul unei vieți noi, au strivit complotul imperialist și și-au impus voința. La cîrma țării a venit în ziua de 6 martie 1945 primul guvern democrat, dorit de popor, sprijinit de popor!

Istoria deceniului nostru era totuși abia la început...

6 Martie 1945 — Un nou final la NOI VREM PĂMÎNT

În zilele acelea tulburi ale lui februarie 1945 a apărut în „Scînteia" pe pagina întîia, jos, în colțul drept o știre marcată numai printr-un chenar: „Țăranii împart moșiile". Era o știre de o importanță istorică, despre care se va vorbi și la cea de a o suta aniversare a zilei de 23 August, redactată grav, sobru — așa cum se potrivește hotărîrilor cruciale. Hotărîrea aceasta istorică a țăranilor, venea în urma unor frămîntări crescînde la sate — începute imediat după 23 August 1944.

„Scînteia" publica zi de zi nenumărate dări de seamă asupra formării comitetelor țărănești de luptă în fruntea cărora stăteau comuniștii. Comitete țărănești, și încă de luptă — iată ce uimea și înfricoșa din ce în ce pe reacționarii obișnuiți cu imaginea țăranului nostru „patriarhal", blînd, crescut cu frică de rege și boier, „pus cu botul pe labe din 1907" — după cum se exprimase un ziar al vremii. Comitetele țărănești se afirmau tot mai răspicat: cereau și pînă la urmă obțineau alungarea prefecților fasciști, demascau uneltele hitleriste ascunse prin sate, și, mai ales, cereau insistent rezolvarea problemei agrare. Partidul Comunist Romîn, prin fiecare document al său, sublinia necesitatea soluționării imediate a problemei agrare, pornindu-se de la exproprierea marilor moșii. Mii de muncitori împînzeau satele ridicînd la luptă țărănimea, dinamizînd comitetele țărănești; era una din cele mai profunde expresii ale închegării alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

Începuse să apară prin ziare o „mică publicitate" originală: „Moșie excepțional păstrată, Ialomița, alta Mizil. Vînd convenabil", „Moșie județul Dolj, gara Băilești pămînt arabil prima calitate 170 pogoane și pădure esență salcîm, diferite parchete 190 pogoane, vînd convenabil". Boierii scoteau moșiile la vînzare dar regele, Rădescu și ceilalți capi ai reacțiunii se zbăteau odios pentru a stăvili ceea ce era inevitabil. Pămîntul, cu toate esențele lui de salcîm le fugea de sub picioare. Țărănimea fierbea. De pe front, soldații scriau părinților: „A sunat ceasul dreptății. Luați-vă pămîntul! N-o să mai fiți înșelați de astă dată!" La „Capșa", restaurantul luxos al „înaltei societăți", se dădeau însă asigurări că „reforma agrară e irealizabilă"... Dar "Capșa" nu-și mai putea spune cuvîntul în destinele țării. Fără să le pese de cuvîntul boierilor de la „Capșa", în pofida gloanțelor regelui și ale guvernului Rădescu, țăranii, avînd în frunte pe muncitori, au intrat pe pămînturile moșierești, confiscîndu-le și împărțindu-le. Știrile se țineau lanț, acoperind țipetele și bătăile isterice din picior ale lui Rădescu, care chema „la ordine". „Ordine" — la ordinul imperialiștilor; eram sătui de această ordine! Descriind în „Mitrea Cocor" scena luării în primire de către țărani a moșiei de la Dropii, marele nostru Sadoveanu a sintetizat admirabil situația țărănimii noastre în acele clipe de început de primăvară: „Desfacerea de trecut, intrarea într-un nou veac al lumii".

„Noul guvern instaurat la 6 martie 1945, n-a avut — după cum arată tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — decît să legifereze din primele zile reforma agrară a cărei aplicare începuse de fapt cu cîteva săptămîni înainte prin lupte revoluționare". Intr-adevăr, la numai două săptămîni de la începerea activității sale, noul guvern dădea legea prin care se expropriau pămînturile care depășeau 50 hectare, împărțindu-li-se țăranilor. Un număr de 918.000 țărani săraci au primit atunci 1.109.000 hectare, intrînd imediat în stăpînirea pămîntului. Se scria un nou final la celebrul „Noi vrem pămînt" al lui Coșbuc, finalul întrevisat de marii vizionari ai poporului nostru: desființarea moșierimii parazitare — împroprietărirea țăranilor. Înșelată de atîtea ori într-un singur veac, țărănimea vedea pentru prima oară în viața ei partidul care-și ținea cuvîntul și îndeplinea năzuința ei seculară. De altfel, masele largi, într-o mișcare plină de entuziasm, veneau în clipele acelea sub steagul Partidului Comunist convingîndu-se că el constituie singura forță capabilă să conducă țara spre fericire. Conferința națională a P.C.R. a fost urmărită de aceea cu cea mai mare atenție. Conferința a trasat un plan complex pentru refacerea grabnică a economiei noastre naționale, greu lovită de război, ca și pentru apărarea și dezvoltarea cuceririlor democratice ale poporului nostru. Pentru prima oară aflați la cîrma țării, comuniștii erau puși în situația de a rezolva problemele fundamentale ale statului și o făceau cu o extraordinară clarviziune, imposibil de comparat cu politica partidelor burghezo-moșierești, partide care aveau o experiență guvernamentală de ani și ani. Masele judecau, trăgeau concluzii, punînd mereu față în față faptele cu vorbele fiecărui partid; singur Partidul Comunist dovedea un deplin acord între rezoluțiile sale și acțiuni, exercitînd o influență magnetică asupra forțelor largi ale poporului. Ca o confirmare strălucită a încrederii în partid, primele alegeri libere din Romînia — noiembrie 1946 — bazate pe o lege electorală democratică, asigurînd votul universal — aduc victoria Blocului Partidelor Democratice, avînd în frunte P.C.R. Partidele istorice, în care imperialiștii americani și englezi își puneau toate nădejdile, au fost învinse hotărîtor.

Intram în al treilea an al deceniului nostru. Mai aveam o cale bună de străbătut. Nu mai eram însă în zori; se ridicase bine soarele pe cer.

30 Decembrie 1947 — Poporul — deplin stăpîn în țară bogată

Am fost veacuri dearîndul „popor sărac în țară bogată". Unul dintre dușmanii cei mai aprigi cu care am avut de luptat din primele zile ale deceniului nostru a fost mizeria cruntă, hărăzită poporului de către burghezie și moșierime. În perioada imediat următoare eliberării, pe cuprinsul meleagurilor dobrogene încă mai puteau fi văzute pluguri de lemn, trase de catîri, oameni locuind în bordeie; în Valea Jiului minerii încă se mai tîrau ca șobolanii prin galerii, trăgînd după ei roaba cu cărbune. Acestor tablouri tragice — înfățișînd aspecte de Ev mediu —, li se adăugau distrugerile războiului, urmările nefaste ale secetei. Pe prima pagină a ziarului „Scînteia" din acei ani apăreau rubrici sobre, intitulate: „Comunicat de pe „frontul" alimentației publice". Se publicau coloane întregi care anunțau populației noile centre de distribuire a pîinii, a zahărului și uleiului.

Pentru înlăturarea hotărîtă a neajunsurilor, la 14 iunie 1947, P.C.R. face propuneri concrete cu privire la dezvoltarea industriei și agriculturii țării, cu privire la redresarea financiară și întărirea regimului democrat. Sub conducerea partidului, oamenii muncii de la orașe și sate au pornit atunci bătălia pentru reconstrucția țării și refacerea economiei naționale. Țara întreagă a devenit un șantier. Rînd pe rînd, locul „Comunicatelor de pe „frontul" alimentației" a fost luat de către anunțurile care vesteau refacerea orașelor, construirea de noi clădiri, magazine și instituții.

Bandele criminale ale partidelor „istorice", elementele fasciste și reacționare, căutau să lovească în fel și chip în munca eroică a poporului, să saboteze fiecare pas al nostru spre viitor.

Lupta noastră pentru refacerea țării era în același timp o luptă împotriva reacțiunii feroce care acționa la îndemnul și cu sprijinul imperialiștilor americani. În acei ani poporul a chemat în fața Tribunalului Suprem pe principalii criminali de război precum și pe spionii și complotiștii național-țărăniști. Sub ura sfîntă a poporului, frunțile celor care tîrîseră țara într-un război mișelesc împotriva Uniunii Sovietice și ale celor care vroiseră să bareze drumul nostru spre o viață mai bună — s-au plecat pentru totdeauna. Așa îi prezintă istoria: cu frunțile în țărînă. Așa îi vor cunoaște urmașii.

La cîteva zile numai după începerea procesului complotiștilor și spionilor național-țărăniști la 5 noiembrie 1947, poporul înlătură din guvern grupul lui Tătărăscu, care reprezenta interesele imperialiștilor străini în Romînia.

În zilele furtunoase ale toamnei lui 1947, pe lîngă comunicatele despre zdrobirea grupărilor fasciste și reacționare, apăreau știri care înmănunchiau primele rezultate obținute în refacerea și dezvoltarea economiei. Stabilizarea din august, făcută fără împrumuturi înrobitoare la imperialiștii de peste ocean, lovind în capitaliștii și afaceriștii de tot soiul a adus ușurări simțitoare în viața oamenilor muncii.

Dar tot în toamna lui 1947, un bătrîn truditor de pe Domeniile regale de la Săvîrșin a fost chemat în fața judecății. Motivul? Administratorul domeniilor regale ceruse țăranilor din Săvîrșin să atîrne pe pereți, alături de icoana Maicii Preciste, portretul Majestății Sale. Omul n-a vrut să primească în casă portretul celui care îi jefuise viața. I l-au pus cu forța, pe perete. Atunci omul s-a mîniat, a rupt portretul și l-a călcat în picioare.

În acea vreme, cînd omul nostru urca treptele tribunalului, Majestatea Sa, ultima odraslă a prusacilor pripășiți prin părțile noastre în veacul trecut, încă se mai svîrcolea pe tron, vorbea la telefonul de aur, asculta ordinele imperialiștilor și încerca să le aplice în țara în care oamenii îi călcau chipul în picioare.

Vreme de 81 de ani, mînia neîndurătoare a poporului a clocotit și a lovit tronul pe care se cocoțaseră prusacii. În 1866 Carol venise în Romînia cu „o singură pereche de pantaloni lucioși și străvezii", după cum relata un ziar vienez din acel an. În 1947, deci după 81 de ani, prusacii încoronați de capitaliștii interni și externi, transformaseră Romînia într-o moșie personală. Familia regală deținea sute de mii de hectare de pămînt, de vii, păduri și livezi. Membrii familiei regale își înfundaseră miinile pînă la coate în industrie, fiind acționarii celor mai de seamă întreprinderi petrolifere, de armament etc.

În noaptea de 30 decembrie 1947, regele Mihai a fost înlăturat. Prin aceasta, a fost distrusă ultima citadelă a reacțiunii burghezo-moșierești din țara noastră. Regatul a fost înlocuit cu o nouă formă de stat — înaintată — Republica Populară. În prima zi a anului 1948 — ziua anului nou — mii de oameni ai muncii din Capitală s-au îndreptat spre Palatul Republicii, pentru a scrie în registre despre noua victorie. Valeții fostului rege priveau uluiți mulțimea care pătrundea în palat. Vreme de 81 de ani în palatul prusacilor nu intraseră decît vînzătorii de țară.

30 Decembrie

Marcel Breslașu

In miezul iernii-o zi
de primăvară.
Ce arșițe tîrzii
se scuturară?
Un megafon aducea vești de ce
se-ntîmplă
Sîngele traducea morse în tîmplă:
„Trăiască Republica Populară Romînă,
Poporul a luat puterea întreagă
în mînă".
Aproape mă tem
să spun ceva peste
uriașul poem
al vorbelor aceste!
Muncitori și țărani,
cărturari și soldați
iată urarea de la mulți ani,
răspunsul la „ne dați ori nu ne dați"!
Treizeci Decembrie patruzecișișapte,
sfîrșit de an și început de veac!
Încă un vis care-nflorește-n fapte.
. . . .
Iată că s-a dus
Încă o nălucă a vremurilor ce-au apus,
încă una pe care-am alungat-o
în noapte.
Ce răspicat a spus ce-avea de spus
Treizeci Decembrie patruzecișișapte!
„E vremea colindelor, sculați
oameni buni din somn,
Poporul vrea să-și fie singur Domn!"
Pe fruntea lui a prins să strălucească
O altă cunună decît cea regească.
Pentru cununa cea nouă și-au dat
nestematele
toate orașele și toate satele.
Munca și lupta le-a șlefuit caratele.
Haidem tovarăși! Pășim pieptiș
în patruzecișiopt.
S-a copt rodul trudei noastre?
S-a copt!

Fragmente din poemul apărut la 1 ianuarie 1948

Manualul de istorie a Republicii Populare Romîne încheie capitolul despre înlăturarea monarhiei cu cuvinte sobre, precise, emoționante: **„Revoluția popular-democratică s-a transformat în revoluție socialistă".**

Primul eveniment de seamă, după începerea revoluției socialiste în țara noastră, pe care îl consemnează istoria, este Congresul de Constituire a Partidului Muncitoresc Romîn, care a avut loc la numai două luni după victoria obținută prin înlăturarea monarhiei. Congresul a pus capăt sciziunii care exista în rîndurile clasei muncitoare. Constituirea P. M. R. a avut o importanță deosebită nu numai pe plan intern ci și pe plan internațional.

Sub conducerea P. M. R. oamenii muncii din patria noastră, cu forțe unite, au pornit pe aceste meleaguri bătălia fără seamăn pentru construirea socialismului. Toate succesele noastre au fost închinate întăririi forțelor păcii și instaurării vieții fericite. Înlăturînd molozul, refăceam orașe, înălțam construcții noi și în focul bătăliei pașnice am hotărît să nu mai dăm voie nimănui să le prăbușească în țărînă.

Tineretul nostru a înscris și în acea perioadă pagini de legitimă mîndrie în istoria patriei. Din toate colțurile țării au plecat tineri dornici de muncă aprigă spre șantierele Bumbești-Livezeni, Agnita-Botorca, Salva-Vișeu. Șantierele acestea au fost o adevărată școală de formare a atitudinii noi față de muncă, de dăruire a entuziasmului tineresc pentru întemeierea vieții fericite a celor mulți.

Pe prima pagină a ziarelor din 1948 apăreau în fiecare zi comunicate asupra desfășurării bătăliei pașnice de construire a socialismului. „Vineri, 20 februarie, primul furnal înalt construit în R.P.R. a intrat în funcțiune la Reșița". Tot atunci, a fost terminată conducta Ceanul-Mare-Cluj, construcțiile de la A.P.A.C.A. Și iată că, în ziua de 11 iunie a acelui an a apărut un comunicat deosebit. La propunerea P.M.R., Consiliul de Miniștri a adoptat și Marea Adunare Națională a votat Legea pentru naționalizarea principalelor întreprinderi industriale. Poporul, care deținea puterea politică în stat, devine de la data aceasta memorabilă, stăpînul principalelor mijloace de producție industrială.

Naționalizarea a permis trecerea la planificarea economiei naționale, la crearea unei industrii și agriculturi dezvoltate. Muncitorii din întreprinderile industriale naționalizate, scăpați pentru totdeauna de exploatare, au pornit să-și însușească metodele înaintate de muncă ale oamenilor sovietici, să studieze știința și tehnica. A fost înălțat cu vigoare steagul întrecerii socialiste, al luptei pentru o productivitate mereu mai înaltă, pentru economii, pentru calitate.

Un aport de seamă în bătălia pentru dezvoltarea economiei noastre a adus tineretul. După Congresul de Unificare din martie 1949, munca organizațiilor de U.T.M. s-a îmbunătățit simțitor. În fabrici, pe șantiere, a început formarea brigăzilor utemiste. Tineri însuflețiți din toate colțurile țării au înscris în acei ani pagini de eroism în istoria bătăliei pașnice de construire a socialismului. Ziarele au publicat într-o bună zi o știre de cîteva rînduri despre un tînăr de la Combinatul din Baia-Mare, care s-a cățărat pe cablurile pe care circulau corfele cu minereu și, primejduindu-și viața, a reparat cablurile, pentru ca producția să nu înceteze cîteva zile. Dar despre cîte asemenea fapte de eroism n-am aflat în acei ani? De bună seamă, vor afla și urmașii.

La sfîrșitul anului 1950, după multe victorii cîștigate, s-a petrecut un eveniment de mare importanță de o adîncă și cuprinzătoare semnificație: la 3 decembrie s-au ținut primele alegeri de deputați în sfaturile populare! Oameni simpli, truditori de fiecare zi pentru pace și o viață mai bună, au fost aleși să-și spună cuvîntul în treburile statului democrat-popular.

Doi ani mai tîrziu, în septembrie 1952, poporul muncitor votează noua Constituție, care a consfințit cuceririle dobîndite pe drumul construirii socialismului. Primul articol al noii Constituții vorbește lumii întregi despre faptul că „Republica Populară Romînă este patria celor ce muncesc cu brațele și cu mintea de la orașe și sate". Pășind din victorie în victorie pe drumul luminat de partid, poporul muncitor s-a înstăpînit temeinic în țara lui. Poporul a devenit deplin stăpîn în țară bogată.

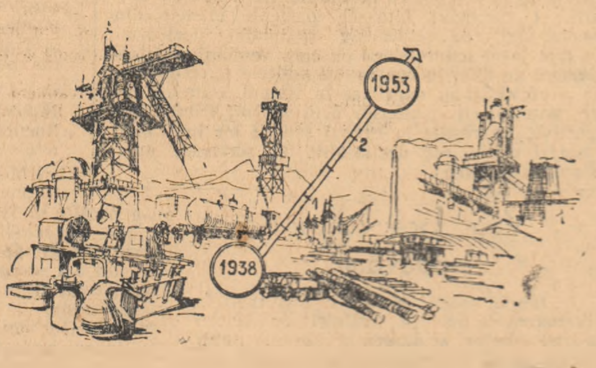

Fotografia de sus reprezintă fabrica de mobilă „Simo Geza" din Tg. Mureș, care după naționalizare a fost mult lărgită și înzestrată cu o tehnică superioară. Iar fotografia de jos arată starea de înapoiere în care a fost ținută fabrica pe timpul capitaliștilor

MARELUI DECENIU

15 Decembrie 1950 — Temelia vieții noi

Burghezia și moșierimea romînească au jefuit poporul ca hoții de codru, au vîndut bogățiile țării imperialiștilor de peste hotare — iar țara nu avea o industrie proprie. Una dintre sarcinile cele mai de seamă, care s-a ridicat în fața oamenilor muncii din patria noastră încă din primele zile ale marelui deceniu a fost construirea unei industrii puternice, care să asigure independența națională, dezvoltarea economiei.

Producția industrială din țara noastră a ajuns în 1953 de 2,5 ori mai mare ca în 1938.

Încă la Conferința Națională din 1945, Partidul Comunist din Romînia a luat în dezbatere această problemă, a trasat sarcina creării industriei. Conducîndu-se după învățătura marxist-leninistă, partidul nostru a arătat că trebuie pus accent pe crearea industriei grele, baza dezvoltării întregii economii naționale.

Diverse „voci" cu rezonanță de dolari se chinuiau să prezinte drept o utopie hotărîrea noastră de a ne făuri o industrie proprie. Trădătorii de țară care își primeau solda din cei o sută milioane de dolari invocau în limba romînă, pe unde capitaliste, „tradiția satului romînesc, cu bisericuțe și case de poveste" și îndemnau pe „drept credincioșii romîni" — invocîndu-l printre aceasta pe Dumnezeu și pe regele gonit de popor —, să saboteze opera noastră de industrializare.

Poporul nostru, prin munca sa îndîrjită, pusă în slujba păcii și a unei vieți mai bune, a dat replica cuvenită tuturor calomniatorilor. La un an după doborîrea monarhiei, în decembrie 1948, se hotărăște de către partid și guvern trecerea la planificarea economiei naționale. Poporul ia cunoștință despre primul nostru Plan de Stat, care avea să fie pus în aplicare în anul 1949. Datorită activității pline de abnegație a clasei noastre muncitoare, datorită frățescului și multilateralului ajutor sovietic am realizat cu succes și planul pe 1949 și cel pe 1950.

Începutul anului 1951 aduce poporului o nouă victorie de răsunet internațional: constructorii socialismului pornesc să dea viață primului nostru Plan cincinal votat de Marea Adunare Națională la 15 decembrie 1950. În zilele noului an 1951, în toate întreprinderile țării s-au ținut mitinguri entuziaste în care oamenii muncii și-au luat angajamentul solemn de a îndeplini scopul măreț al Planului cincinal — construirea bazei economice a socialismului.

Imperialiștii americani, care dezlănțuiseră sălbaticul război împotriva pașnicului popor coreean, se îndeletniceau totodată să arunce tot soiul de calomnii asupra poporului nostru, să prezinte Planul nostru cincinal ca pe o aventură. Imperialiștii se căzneau să introducă în mintea tineretului pe care vor să-l subjuge și căruia vor să-i jefuiască tinerețea, ideea că Romînia este o țară extrem de înapoiată, care va rămîne în istorie prin numărul mare de bordeie și pluguri de lemn. În anul 1951, adică atunci cînd oamenii muncii de la noi porniseră bătălia pentru îndeplinirea sarcinilor Planului cincinal, un tînăr student norvegian, care ne vizita țara, mărturisea cu rușine muncitorilor de la uzinele „23 August" din București: în țara mea ni s-a spus că Romînia este complet lipsită de industrie, că este atît de înapoiată încît în întreaga țară nu se află decît cîteva aparate de radio...

Zdrobind calomniile, poporul nostru a dovedit tuturor marea sa forță creatoare închinată triumfului vieții fericite. În întreprinderi s-au ridicat mii și zeci de mii de fruntași în producție. Însușindu-și metodele de muncă și experiența oamenilor sovietici, muncitorii noștri au început să dea viață acelei prevederi care spunea că în cursul primului Plan cincinal, producția globală industrială a țării va trebui să crească aproape de două ori și jumătate față de anul 1950. În cuvîntarea sa la Congresul al XIX-lea al P.C.U.S. tovarășul Mikoian arăta, ca o dovadă a rapidei dezvoltări a industriei noastre, că Romînia este în lume singura țară mică, bogată în petrol care își fabrică singură utilajul necesar extracției de petrol. Oare nu este concludent acest fapt?

În cursul primului nostru Plan cincinal vor fi executate și o bună parte din lucrările prevăzute în Planul de electrificare a țării. Și în ce privește producția și folosirea energiei electrice burghezia și moșierimea ne-au lăsat o stare de revoltătoare înapoiere. Într-o țară ca a noastră, cu inepuizabile izvoare de energie, dintre care numai apele au o putere totală amenajabilă de 5.650.000 kw., capitaliștii, în zeci de ani, n-au instalat decît puterea foarte redusă de 740.000 kw. Spre sfîrșitul anului 1950 mii de tineri muncitori, la chemarea partidului, s-au îndreptat spre șantierul hidrocentralei „V. I. Lenin" de la Bicaz, spre celelalte șantiere ale electrificării din țară.

Au trecut patru ani de cînd au început lucrările pe aceste șantiere și cîteva din centralele electrice prevăzute în Planul de electrificare au intrat în funcțiune. La sfîrșitul celui de al doilea Plan cincinal puterea totală instalată în centralele din R.P.R. se va ridica la cifra impresionantă de 2.600.000 kw. adică de trei ori și jumătate mai mare decît a fost în stare să realizeze burghezia în zeci de ani. Prin aceasta, industria noastră se va dezvolta și mai mult, vor înflori rapid importante regiuni ale țării iar opaițul, care și-a făcut veacul în casele de țară în timpul regimului burghezo-moșieresc, va rămîne pentru totdeauna o piesă de muzeu pe care urmașii noștri vor privi cu curiozitate. Numai în cursul primului Plan cincinal vor fi electrificate 2.000 de sate!

Succesele dobîndite pe drumul industrializării țării au fost cu putință numai datorită ajutorului permanent și dezinteresat al Uniunii Sovietice, ajutor dat sub formele cele mai deosebite. Zeci de ani, în timpul regimului burghezo-moșieresc, muncitorii noștri au lucrat cu [illegible] și foarte mulți dintre ei nici n-au avut posibilitatea să-și însușească temeinic meseria. În anii de după eliberare, în mijlocul muncitorilor noștri au venit oamenii sovietici, inițiatorii unor noi metode de muncă, înaintate. Neuitată va rămîne în mintea muncitorilor de la „Matyas Rakosi" ziua în care strungarul sovietic Bikov le-a făcut o demonstrație în legătură cu tăierea rapidă a metalelor. În scurt timp, metoda sovietică a fost însușită de mii de muncitori din patria noastră.

Produse noi

- Industria constructoare de mașini, aproape inexistentă în trecut, a luat în anii puterii populare o amploare deosebită. În ultimii ani a fost începută producția a peste 150 tipuri de mașini importante.
- De curînd au fost puse în funcțiune pentru prima dată în noi turbogeneratoare de 3000 KW, cazane de mare presiune, tractoare de 35 și 120 C.P. și macarale Derrik cu o putere de ridicare de 55 tone.
- Uzinele „Steagul Roșu" din Orașul Stalin au terminat în cinstea zilei de 23 August noile autocamioane romînești SR 101.
- Întreprinderile electrotehnice produc astăzi pentru satisfacerea nevoilor culturale ale oamenilor muncii nenumărate radiouri tip „S-531", difuzoare pentru radio etc.
- Întreprinderea „Tehnocin" din București fabrică pentru prima dată în țara noastră aparate de proiecție.
- Anul acesta s-au pus în fabricație lămpi infraroșii pînă la 100 w, echipament electric „ZIS" etc.

În acești ani în țara noastră au sosit nenumărate mașini purtînd marca uzinelor de construcție din Moscova, Leningrad, Kiev. În urma aceasta, la uzinele „23 August", din București se pune în funcțiune un cuptor electric, fabricat în Uniunea Sovietică.

Oamenii muncii de la noi spun că ajutorul sovietic ne este tot atît de necesar ca soarele, ca aerul și apa. Aceste cuvinte exprimă recunoștința vie pe care o purtăm poporului sovietic eliberator și sprijinitor al succeselor noastre.

Cu sprijinul poporului sovietic, poporul nostru își construiește astăzi o industrie proprie care să-i asigure independența națională, care să ajute la dezvoltarea tuturor ramurilor economiei la creșterea bunăstării sale. Cu sprijinul oamenilor sovietici poporul nostru înscrie un nou capitol în istoria patriei, acela al industrializării socialiste.

3-5 Martie 1949 — Visul lui Lazăr de la Rusca

„In 1950, Lazăr Cernescu, țăran sărac din comuna Rusca, a căzut în lupta împotriva chiaburilor, pentru biruința socialismului la sate" — cîteva rînduri din istoria frămîntatului, eroicului, marelui nostru deceniu. Ele vorbesc despre unul din cei mai buni fii ai poporului, un om simplu ca atîția alții, pornit — la îndemnul partidului — pe o cale nouă. Ele vorbesc despre marele proces revoluționar — nu ușor, nu lipsit de sacrificii — al desprinderii de trecut a milioanelor de țărani — oameni ai muncii, și al înaintării lor tot mai hotărîte pe calea belșugului — calea marii gospodării colective.

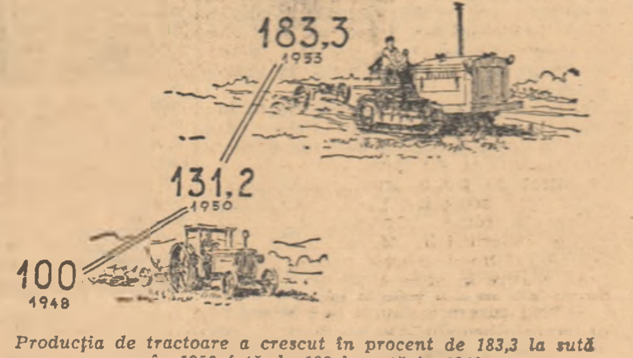
Lazăr de la Rusca, a trăit ca și toți frații lui viața foarte grea a țăranului asuprit de primar și jandarm, jupuit de moșier și chiabur, prostit de popă și crîșmar. In vremea copilăriei sale, mai mult din jumătatea gospodăriilor țărănești nu aveau vite și nici măcar pluguri; pe atunci se mai putea vedea șiroind sudoarea pe spinarea țăranilor încovoiați asupra plugurilor de lemn; în 1930 satele țării noastre numărau peste 40.000 de bordeie și peste 600.000 locuințe mizere, cu o singură încăpere, în care trăiau mai mult de două treimi din populația țărănească. Oare cu ce se deosebeau cele văzute de Lazăr de cele scrise cu un secol în urmă despre țăranul romîn de către Nicolae Bălcescu? Iată: „O fantomă palidă, scuturată de friguri, slabă, abia acoperită cu zdrențe, iese de sub pămînt... zîmbetul amar, care atinge ușor această fizionomie, privirea îndurerată, dar încă mîndră, care se ridică din cînd în cînd spre cer, trădează o suferință nedreaptă..." Ce portret perfect al țăranului din timpurile lui Bălcescu ca și al celui din prima jumătate a secolului nostru! Nici o schimbare! Niciuna datorită „amicilor poporului" care purtînd ițari și jurînd țăranilor dragoste eternă vlăguiau fără rușine „talpa țării".

Dar Lazăr a apucat și alte vremi: din adîncuri s-a pornit iureșul luptei poporului care a măturat pe rege — mai marele moșierilor și pe boieri, a nimicit „dreptul" lor secular la pămînt și l-a trecut în proprietatea celor ce-l muncesc. Toate acestea le-au înfăptuit țăranii ajutați de muncitori, conduși de comuniști. Și atunci au căpătat un înțeles mai adînc cuvintele cîntate de mult: „pămîntul este al celor harnici / cei leneși plece unde vor!"

Lazăr a apucat vremurile de început ale marilor prefaceri ale satului nostru. Partidul l-a învățat că unul singur e drumul țăranilor spre belșug: drumul colectivei. Spunea el: „Vine vreme de lumină / vreme bună și senină / din măruntele ogoare / să clădim ogorul mare! / Să scăpăm de chiaburoi, / de necazuri și nevoi / că partidu-așa ne-nvață / să răzbatem către viață...

Marele îndemn dat de partid țărănimii spre a porni pe drumul încercat al gospodăriei mari, socialiste l-au dat documentele istoricei plenare a C.C. al P.M.R. din 3—5 martie 1949. „Plenara istorică" — așa a intrat în istorie și așa a rămas plenara din martie care a însemnat o cotitură profundă în viața a milioane de oameni, porniți fără oprire pe suișul unei lumi noi.

Baza hotărîrilor plenarei este de granit: învățătura marxist-leninistă, marea experiență a înnoirii socialiste a agriculturii sovietice. Partidul a arătat că belșugul poate pătrunde în fiecare sat pe o singură cale: prin unirea micilor gospodării țărănești fărămițate, împrăștiate, în mari unități agricole socialiste; partidul a arătat că aceasta trebuie să se înfăptuiască numai cu asentimentul țăranului muncitor, numai după ce el va fi cu adevărat convins de superioritatea muncii laolaltă; partidul a condiționat ritmul colectivizării de dezvoltarea industriei, de crearea bazei tehnice a mecanizării agriculturii, de formarea a mii și mii de cadre de specialiști, de la tractoriști și socotitori, la cercetători agronomi.

Producția de tractoare a crescut în procent de 183,3 la sută în 1953 față de 100 la sută în 1948.

Și astfel a început în istoria deceniului opera făuririi socialismului la sate. După cîteva luni, în urma dorinței țăranilor muncitori, s-au constituit primele gospodării colective. An de an — dînd producții mai mari la hectar decît cele ale gospodăriilor individuale, îmbunătățind condițiile de viață ale țăranilor colectiviști — ele au devenit tot mai mult centre de atracție ale țărănimii muncitoare. S-a mărit numărul lor, s-au consolidat și dezvoltat neîncetat. Astăzi sînt 2048 gospodării colective și 2384 întovărășiri agricole. Tinerii țărani muncitori liberi de povara lumii vechi, au fost în multe cazuri printre primii care s-au înscris în gospodării și întovărășiri, care au luptat pentru consolidarea lor economico-organizatorică.

Biruințele acestea au fost cucerite printr-o luptă grea. A fost o luptă complicată de transformare a conștiinței oamenilor, de convingere a țăranilor pentru ca să renunțe la prejudecățile adînc înrădăcinate și să pornească pe un drum nebătătorit; a fost o luptă vastă pentru a făuri baza tehnică a noii agriculturi — pentru a construi tractoarele și celelalte mașini agricole; au trebuit pregătite în ritm rapid numeroase cadre, au trebuit îndreptate greșelile, zdrobite devierile de la linia partidului, dar mai ales au trebuit și trebuie înfrînte pas cu pas uneltirile ticăloase ale chiaburilor, îngrădită cu strășnicie posibilitatea lor de exploatare.

Și ca întotdeauna la nașterea noului, s-au năpustit toate forțele vechiului — zbierînd la posturile de radio despre incapacitatea noastră de a construi tractoare sau dînd foc recoltei gospodăriilor colective, răspîndind zvonuri și încercînd să se strecoare înlăuntrul gospodăriilor colective. Aceste forțe odioase l-au asasinat și pe Lazăr Cernescu, luptător pentru o viață nouă a țărănimii muncitoare. Jertfa sa n-a fost zadarnică și așa cum spunea poetul:

„în cartea care — acum
își plinește asprul drum
cartea noastră, cartea vie
ce poporul nost' o scrie,
ai să fii și tu un rînd
cu lumină sîngerînd
și-ntr-o slovă dintre toate
inima mereu ți-a bate!".

Cu adevărat poporul nostru scrie el însuși acest capitol al istoriei sale început în anii marelui deceniu — capitolul transformării socialiste a agriculturii, al înfloririi vieții noi, socialiste, îmbelșugate a satului. Finalul încă nescris — pe care-l vor cuprinde deceniile următoare va aminti fără îndoială o minunată povestire simbolică a lui Geo Bogza. Prin 1937, Bogza creiona două schițe: pe de o parte aceea a cucoanelor-pisicuțe și a domnilor-buldogi ce înghițeau într-o cofetărie înghețată cu nepăsare și plictis și pe de alta aceea a țăranilor înghesuiți într-un tîrg în jurul negustorului de înghețată, și care se minunau la vederea unuia ce mînca pentru prima dată în viață înghețată, mai mult decît dacă l-ar fi văzut conducînd un avion.

Și Bogza nota lapidar despre acest țăran:

„Cînd cornetul a fost plin, l-a luat și a mușcat din el ca din mămăligă. Răceala l-a surprins și o clipă a căscat ochii mari. Dar a mușcat și a doua oară și luînd cunoștință de ce i se petreceau în gură și pe beregată, a izbucnit deodată în rîs. Rîsul acesta zdravăn, țărănesc, îmi răsuna aseară în urechi, pe cînd priveam domnii și cucoanele Bucureștiului, lingîndu-și buzele pe canapelele de pluș. Gîndindu-mă ce se va petrece cînd toți țăranii vor începe să mănînce înghețată, încercam o voluptate subtilă și prelungită ca și cum sub cerul gurii mi s-ar fi topit o enormă porție de café glacé".

In zilele gloriosului deceniu, țăranii, pornind pe calea colectivei, au început să guste belșugul de care se vor bucura pe deplin în anii viitorului, în anii biruinței socialismului în satele patriei noastre.

Despre pămînt

Maria Banuș

Sub policandre șiroiesc lumini.
Țăranii umplu sala. Rădăcini

Vînoase, negre, din pămînt iscate
Par mîinile țăranilor, culcate

Pe mesele acestei săli somptuoase.
Și rădăcini se mișcă. Noduroase

Condeiul string. Notează în carnete.
Și nădușesc. Și scriu. Atent. Încete.

Înaintează. Scriu despre pămînt,
Iarovizare. Sol. Îngrășămînt.

. . . .

Mai mult, răsună sub înalte bolți,
Mai mult belșug din truda ta să scoți,

Mai multă bucurie să culegi,
Mai mult să vrei, mai multe să-nțelegi,

Mai mult să-mbrățișezi, mai mult să dai,
Mai mult să vecuiești pe dulce plai.

Mai mult, răsună bolțile, mai mult.
Și aripi parcă-mi cresc. Și văd.
Și-ascult.

Ascult ca într-o cosmică minune
Cum se despică lumi și din genune

Noi lumi apar. Imense continente,
Sclipesc prin ceața clipelor prezente.

Văd flota vie. Vasul amiral
— Proletariatul liber — taie val.

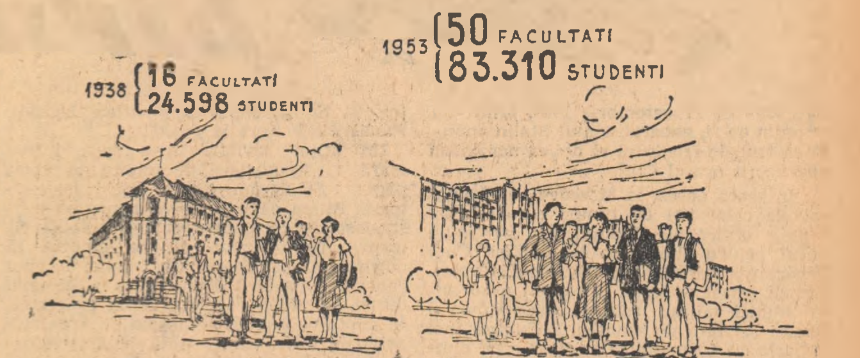
Cu forța clasei eliberatoare,
Deschide drum, ne trece prin vîltoare.

Întreaga flotă trece, tot poporul
— Pămînturi noi! vestește zburătorul.

(fragmente din poemul apărut în E.S.P.L.A.).

Spre piscurile culturii

În fața imensei grădini a botanistului Palocsay se desfășoară, zi de zi, cu o regularitate pe care nici o vitregie atmosferică n-o poate tulbura, un spectacol de-o frumusețe unică, încărcat de adînci semnificații. Pîlcuri, pîlcuri de țărani gravi și cucernici, cu o mare curiozitate copilărească întipărită pe fața aspră, poposesc aici din toate meleagurile ca să poată sta de vorbă cîteva ore cu oamenii de știință asupra pămîntului, asupra felului în care se pot smulge roade mai bogate. Țărani care altădată băteau drumuri spre Ierusalim în căutarea unor adevăruri deșarte, spre vraci, spre vrăjitoare, spre locuri miraculoase, spre întuneric, pornesc astăzi pelerinajul impunător spre adevărurile științei. Drumurile oamenilor s-au schimbat

așa dar. Se înfăptuiește marea revoluție culturală condusă de către partid. Dispariția analfabetismului într-o țară care deținea tragicul record în această privință: 3.500.000 de analfabeți, 3.500.000 de oameni care semnau cu degetul; apariția a peste 12.000 de cămine culturale, a peste 18.000 biblioteci în întreprinderi, dovedesc că pelerinajul spre știință a atras imensa majoritate a poporului.

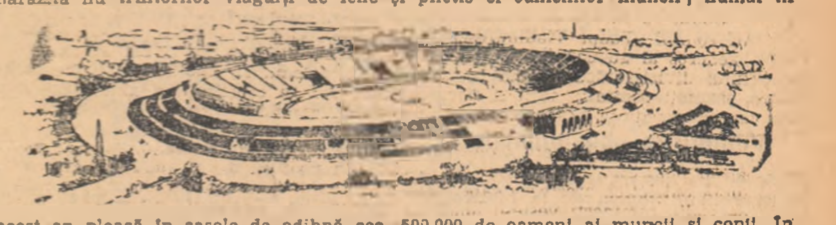
Misticismul, prostia, ruperea de realitate, șovinismul, erau materii obligatorii ce se predau în școlile de pe vremea regimului burghezo-moșieresc. Reforma învățămîntului a spulberat domnia misticismului, a pus adevărul științific la temelia învățămîntului, a deschis larg ușile instituțiilor de învățămînt pentru oamenii muncii.

Era o vreme cînd se socotea că oamenilor de artă și cultură numai mizeria le priește, mizeria fiind ridicată la rangul de muză binefăcătoare și veșnic inspirată. Era vremea în care Alexandru Sahia se încălzea iarna cu aspirine, vremea în care lui Ștefan Luchian i se acorda, cu un cinism uluitor, drept recompensă pentru meritele sale artistice o pereche de pantaloni din garderoba personală a unui ministru „iubitor de artă".

În primii ani ai deceniului, urmașii gîndirismului fascist, ai lui Mircea Eliade și Nichifor Crainic, ai asasinilor esteți, care ziua recitau din Mallarmé și noaptea ucideau oameni nevinovați — sau viceversa — au început să bată zgomotos toba „crizei culturii". Era de fapt criza culturii burgheze aflate în spasmele agoniei, dar criza lor o dădeau pe spatele altora.

Cît de mincinoasă a fost această teorie o dovedește impunător, ca o sentință fără drept de apel, tumultuoasa noastră viață culturală. În timp ce în anii 1920-1944 Societatea Compozitorilor a tipărit 20 de bucăți muzicale, în deceniul nostu au văzut lumina tiparului peste 500. Cînd înainte un scriitor scotea un roman în 3000 de exemplare era socotit „un eveniment grandios", iar un volum de poezii în 500 de exemplare „un eveniment epocal". Astăzi a devenit un lucru obișnuit ca un roman să se tipărească în 30.000 de exemplare, iar un volum de poezii în 10.000 de exemplare. Poetul Cicerone Teodorescu avea deplină dreptate cînd spunea că frumusețea vieții noastre cunoaște infinite forme de expresie. Luminați de experiența glorioasă a profundei și emoționantei arte sovietice, artiștii noștri — luptînd împotriva ideologiei burgheze, a apolitismului — au pornit pe drumul creării unei arte realist-socialiste, națională în formă — socialistă în conținut. Tot ce e mai bun din marile comori artistice ale trecutului — Eminescu, Caragiale, Grigorescu, Ciprian Porumbescu și atîția alții — își găsește înalta prețuire, se află azi la îndemîna poporului pentru care aceștia au creat.

Frumusețea vieții noastre noi, înalta și tulburătoarea ei frumusețe se oglindește și în impetuoasa dezvoltare a mișcării sportive. Hotărîrea Biroului Politic al C.C. al P.M.R. din 26 iunie 1949, a însemnat începutul unei mari bătălii avînd scopul ca sportul să pătrundă în viața de fiecare zi a oamenilor. Avem zeci de stadioane, zeci și mii de colective care asigură tineretului fericirea de a face sport. Sănătatea oamenilor a devenit acum o problemă de stat într-o țară în care mortalitatea infantilă era imensă. Noi dețineam două recorduri tragice: a analfabetismului și al mortalității infantile. Acum amîndouă aceste recorduri tragice se năruie în fața ofensivei noastre. Pentru prima oară în istoria patriei, odihna e hărăzită nu trîntorilor vlăguiți de lene și plictis ci oamenilor muncii; numai în

acest an pleacă în casele de odihnă cca. 500.000 de oameni ai muncii și copii. În satele în care femeile nășteau pe cîmp s-au înființat case de nașteri.

Fericirea oamenilor a devenit o problemă de stat. De ea se ocupă, subordonîndu-se oamenilor simpli, miniștri și academicieni, arhitecți și poeți.

19-20 August 1953 — Pentru om, pentru năzuințele sale

În ultimile file ale istoriei deceniului nostru este cuprins un document cu totul aparte: hotărîrile plenarei lărgite a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn din 19—20 august 1953 îndreptate spre ridicarea nivelului de trai al poporului muncitor.

Scînteia
COMUNICAT INFORMATIV
cu privire la plenara lărgită
a Comitetului Central al P. M. R.

Documente analoage în istoria statelor capitaliste sau în istoria statului romîn burghezo-moșieresc ar fi imposibil să găsim. De-a lungul celor 32 de capitole ale manualului de istorie care, după cum arătam la început, preced deceniul nostru, poți găsi consemnate pînă și ordonanțele vechi pentru mărirea birurilor pe fum, ca să nu mai amintim prea multe despre nenumăratele legi care se țineau lanț privitoare la mărirea impozitelor de tot felul, pînă și la timbrarea pîinii.

Omul cu nevoile sale, grija pentru hrana și traiul lui, interesul pentru fiecare amănunt al vieții sale, iată care-i subtextul fiecărui rînd din importantele hotărîri luate de Comitetul Central al partidului acum un an. Investiții de miliarde pentru a smulge pămîntului noi bogății, cît mai multe bogății, pentru a-l face să rodească după voia și nevoia noastră; miliarde de lei pentru a da poporului hrană mai multă, mai bună, îmbrăcăminte mai trainică, mai elegantă, cît mai multe bunuri care să ne îndestuleze și să ne înfrumusețeze viața — problemele acestea frămîntă conducerea statului, ca și pe fiecare cetățean în parte.

Cu totul alta e situația în țările capitaliste. În Calabria 116.000 de oameni se ocupă cu cerșitul; pentru o bucată de pîine chiar împietrită sînt gata să scormonească maldăre de gunoaie! Într-un film despre Austria am văzut femei bătrîne căutînd și ele între gunoaie.

Astfel de fapte se petrec pe acele meridiane ale globului unde se încrucișează istericele urlete ale instigatorilor la război cu zborul avioanelor piraterești, acolo unde și pîinea, și cărțile de școală, și florile cîmpului se topesc în amalgamul materialelor de război și al bazelor militare. Noi însă, fiind gata oricînd să dăm riposta oricărui agresor, coacem pîine, tipărim cărți de școală, sădim flori. Noi sîntem pentru pace. În deceniul întîi al istoriei noi a țării noastre, politica externă a Republicii Populare Romîne a servit întrutotul interesele cauzei păcii, ale prieteniei între popoare, ale dezvoltării cooperării economice și culturale internaționale. Cu inima deschisă i-am primit anul trecut la Festivalul Mondial pe solii tinerei generații a lumii iubitoare de pace.

Noi sîntem pentru pace, pentru construcție, pentru fericirea omului.

In zilele acestea în pragul celui de al doilea deceniu de la eliberare, au plecat noi echipe de geologi să scormonească adîncul pămînturilor pentru ca — așa cum prevăd hotărîrile — să înceapă scoaterea la lumină a noi bogății necesare economiei țării. Tinerii noștri caută înfrigurați soluții pentru construcția a noi mașini, descoperă rezerve interne, necunoscute ale uzinei, caută imagini noi în literatură, se frămîntă pentru fiecare bob de grîu, croiesc noi modele de haine și au atîtea alte proiecte pentru a face viața mai plină, mai bună de trăit, mai frumoasă. Nu-i mai torturează gîndul la pîinea de a doua zi, dar mai sînt multe, multe probleme de rezolvat născute tocmai din imensele posibilități deschise fiecăruia de planul larg desfășurat de partid.

Se dezvoltă viguros industria bunurilor de larg consum, a alimentelor și textilelor, a încălțămintei și obiectelor casnice. Mergem cu pași hotărîți pe drumul sporirii producției agricole vegetale și animale îndeplinind hotărîrile partidului și guvernului, dînd viață chemărilor primei consfătuiri pe țară a țăranilor fruntași, planului trienal pentru creșterea vitelor.

Întregul deceniu, de la actele sale fundamentale pînă la evenimentele sale obișnuite, a pregătit această ofensivă a poporului pentru belșug, pentru frumos. Ca orice ofensivă, ea are de învins multe greutăți, are de rezolvat probleme complicate; dar același stat major care a condus poporul în cele mai grele lupte ale deceniului — același stat major e în fruntea acestei ofensive și unde-i el, partidul, acolo-i victoria!

23 AUGUST 1944 — 1954

Pe-aici au trecut biruitorii

In ziua de 11 octombrie 1944, printr-un ordin de zi, generalissimul Stalin anunța că trupele frontului al doilea ucrainean au cucerit orașul Cluj.

...In seara aceea, la Moscova au răsunat salvele celor 244 de tunuri care salutau faptele eroice ale luptătorilor care s-au bătut pentru eliberarea ta, bătrîne Cluj. Depărtarea uriașă a înghițit glasul salvelor. Eroicii ostași sovietici și romîni n-au auzit atunci salutul adresat eroismului și jertfei lor fără de seamăn. Ei luptau mai departe cu dușmanul. Dar străbătînd cîmpiile și trecînd rîurile, ei simțeau în suflete ecoul acestui salut prin care lumea întreagă îi felicita pentru victorie.

...Calc astăzi cu recunoștință aceste locuri. Liniștea cîmpiilor încărcate de rod mai păstrează parcă în ea ecoul catiușelor viteze, iarba mai e parcă umezită de sîngele sfînt al eroilor. Pe zidurile fabricilor au mai rămas pe-alocuri ca amintire scrijiliturile gloanțelor și schijelor, iar mormintele și cimitirile în care odihnesc eroii au florile întotdeauna proaspete.

Lîngă cuptoare ,sau batoze oamenii de pe aceste locuri și-au reamintit de vremile acelea furtunoase și mi-au povestit întîmplările și faptele de mai jos.

Pe urmele luptelor, pe itinerariul Turda-Cluj, vreau să evoc anii aceștia cu oamenii și faptele lor.

★

Aici în triunghiul Mihai Viteazul, Cîmpia Turzii și Turda, au fost lupte crîncene. Fasciștii au grupat deasupra malurilor Arieșului, pentru a stăvili înaintarea Armatei Sovietice și Romîne spre Cluj, forțe dintre cele mai puternice. Săptămîni la rînd duelurile artileriei au umplut aceste împrejurimi de foc și moarte. Era greu de cucerit poziția fasciștilor. Așezați pe un deal ce cădea abrupt lîngă apele rîului, ei aveau în față întreaga cîmpie unde erau așezate trupele sovietice și romînești. Eroicii ostași au încercat în mai multe rînduri să urce pe malurile prăpăstioase către pozițiile inamicului. Focul nimicitor îi oprea însă. Apele Arieșului curgeau înroșite de sînge. Nenumărați ostași sovietici și romîni au căzut pe malurile lui.

Au trebuit să vină catiușele și avioanele sovietice pentru a zdrobi pozițiile fasciștilor. Distrus, inamicul s-a retras în pădurile Feleacului.

După zilele groaznice ale canonadelor, oamenii au ieșit din adăposturi să-i primească pe învingători, să-i îmbrățișeze și să se bucure împreună.

Au trecut iarăși în fața mașinilor și plugurilor și, răsuflînd ușurați ca după un vis urît, s-au apucat de muncă cu nădejdea visului împlinit.

Amintirile unui muncitor

Cele de mai jos mi le-a povestit muncitorul Faur Simion de la fabrica de ciment din Turda.

„Lucrez la această fabrică de la vîrsta de 14 ani. Sînt fiul acestei fabrici, al oamenilor care muncesc aici.

Am fost 12 frați la părinți așa că am intrat de mic să lucrez la o fabrică de sticlă, apoi zilier pe lîngă niște meșteri zidari. Mai tîrziu am intrat la o fabrică de oale, la cuptoare. Cînd îmi amintesc vremile de atunci mă apucă un cutremur de mînie. Aici munceau zeci de copii și femei. Pentru fiecare bob de lacrimă pe care-l vărsau aceste ființe chinuite aș fi vrut să lovesc cu călcîiul în țeasta stăpînului.

In 1940 patronul Tompa a dat afară 120 de muncitori printre care mulți copii. Am intrat la fabrica de ciment. Aici am învățat meseria de cocător. Zi de zi, fie vară sau iarnă, m-a dogorit căldura înăbușitoare a cuptoarelor. Pot să spun că fabrica aceasta mi-a fost dragă și atunci. Mă obișnuisem cu ea, cu oamenii cu care lucram. Mi-era drag maistrul meu, Faur Ioachim, care muncea aici din 1917. Il auzeam mereu spunînd: „se zice că patronul nostru e un francez, pe care-l cheamă Voms. Cică mai are încă 59 de fabrici prin alte țări. Ce păcat că nu vine pe-aici măcar odată să-i văd și eu ochișorii și să-l „mîngîi" puțin..."

A venit războiul... In ziua aceea eram în schimbul de dimineață. La vremea prînzului a început focul. Fasciștii trăgeau de pe deal la nimereală, distrugînd orașul și satele din împrejurimi. Imi puneam palma la ochi streașină să-i văd pe ostașii sovietici. Dar erau departe. Mă întorceam iarăși lîngă cuptoare.

Schimbul care trebuia să-mi urmeze n-a venit. N-am plecat însă de lîngă cuptoare. Nu puteam să le las singure. Parcă erau niște ființe care-mi cereau ajutor. Am oprit focul și am așteptat. Apoi au început să vină oamenii cu femeile și copiii. Ne-am ascuns într-un canal. Deasupra ardea focul războiului. Uneori ieșeam afară și mă uitam spre răsărit. Bubuitul tunurilor mă asurzea. Le spuneam celorlalți: „Nemții nu mai rezistă mult".

Cînd s-a făcut liniște am ieșit. Multora dintre noi le erau casele distruse, grădinile răscolite de bombe, florile ofilite de foc. Și totuși, oamenii răsuflau ușurați. Fasciștii o luaseră la goană.

Un ofițer sovietic mi-a spus într-o seară: „Apucați-vă de muncă. A venit pacea". Și ne-am întors iarăși la cuptoare. Știam că țara se va apuca să construiască și că pentru asta îi trebuie ciment. Am început să ne gîndim să mărim fabrica. Peste cîțiva ani a început construirea a încă două cuptoare. Pe unul dintre ele chiar eu l-am pus în funcțiune. în cuptorul 6 focul a început să ardă sub privirile mele. La el l-am învățat meseria pe cel mai bun cocător din fabrica noastră, pe Ciocîrlan Nicolae.

Într-o seară m-am dus la partid cu o propunere: să prelungim durata de funcționare a cuptorului de la 3 la 11 luni. Tovarășii m-au sfătuit să încerc. Am încercat și am reușit.

Sînt decorat cu Ordinul Muncii clasa I și deputat în Marea Adunare Națională.

...Mi-e greu să cuprind toate cîte pot să spun despre acești 10 ani. Parcă-aș vorbi despre un secol. Despre blocurile muncitorești construite chiar lîngă fabrică în care locuiesc tovarăși de-ai mei aș putea să spun multe. N-am să uit cu cîtă emoție a deschis o femeie robinetul băii din apartamentul în care se muta. Plină de mirare și-a întrebat soțul: „Cum, și baia e a noastră?" Am văzut la o gazetă de perete din oraș un grafic plin de cifre. Scria acolo că sînt în raionul nostru 59 de biblioteci, că sînt 2000 de familii de țărani muncitori în gospodării colective, că salariul mediu pe cap de muncitor a crescut cu 45 la sută față de anul 1949.

Vreau să închei, dar nu găsesc cuvintele cele mai potrivite. Cred că e bine să reamintesc cuvintele ofițerului sovietic: „Apucați-vă de muncă. A venit pacea".

In satul Mihai Viteazul

Președintele gospodăriei colective din satul Mihai Viteazul, un bătrîn trecut de 60 de ani, cu o mustață frumos răsucită discuta în privdorul casei cu un om.

— Iți dau un sfat prietenesc, tovarășe Marton. Să vinzi o vacă. Ce să faci cu două? Una îți e de ajuns pentru familie. Copilul dumitale, în loc să se joace cu mingea pe terenul de fotbal, trebuie să aibă toată ziua grijă de ele.

Marton îi răspunse încurcat:

— Păi ce să fac, tovarășe președinte, dac-o vînd? Ce fac cu banii?

— Ei, n-ai ce face? Ia-ți și tu un radio.

— Radio am. Ce să fac cu două?

— Ia-ți o bicicletă. Uite, cîți nu au biciclete la noi în colectivă. Dimineața vin la muncă pe bicicletă ca niște boieri.

— Da, asta aș putea s-o fac. Dar dacă îmi iau vrea și nevasta.

— De ce să nu-i cumperi și ei?

Pe urmă ia-ți un studio că nu strică, un reșou, o mașină de călcat electrică și tot ce-ți trebuie... Nu vezi, toți colectiviștii își fac de toate astăzi. Szabo și Arcașu și-au făcut case noi. O mîndrețe de case. Parcă-s de oraș.

Omul a stat puțin pe gînduri, apoi se lăsă înduplecat.

— Bine, tovarășe președinte, mîine o duc la tîrg. O să văd acolo ce-mi cumpăr. Ce-ai zice dacă mi-aș lua o motocicletă așa pe cinste? Mai am eu ceva bani strînși. In armată am învățat meseria. Să-i fac pe cei cu biciclete să moară de necaz...

★

...Doctorița Mocanu Eugenia a primit o scrisoare de la soțul ei din Turda, inginer silvicultor, prin care acesta o mustra sever că n-a mai venit acasă de mai bine de o săptămînă.

Intr-o seară tîrziu, după ce a terminat de lucru, Eugenia s-a apucat să-i răspundă.

„Dragul meu soț, abia ne-am căsătorit și iată, am început să ne „certăm"... Mă certi fără milă pentru că n-am mai dat pe acasă de atîta vreme. Dar nu sînt eu de vină. Am foarte multe treburi aici". In fiecare zi sînt chemată în toate părțile. Mă scol la ora 4 dimineața. Oamenii pleacă la muncă și unii trec pe la mine mai întîi: „Am un copil care n-a avut poftă de mîncare aseară" sau mai știu eu ce. Unii vin la dispensar chiar cînd se taie la un deget. Iți spun asta ca să-ți dai seama cît de mult s-au ridicat oamenii de la sate acum. Cîți nu zăceau ani fără să-i vadă un doctor! Acum numai într-o lună de zile am dat aproape 700 de consultații. Mîine trebuie să merg la casa de nașteri (o avem chiar aici în sat). O colectivistă o să aibă un copil grozav. Vreau s-o fac să nască fără dureri. Mi-a spus că înainte i-au murit doi copii din naștere. Acum n-o să se mai întîmple așa ceva.

Așa că dragul meu să nu te superi. Aici e treabă multă, multă — frumoasă și interesantă. A ta, Eugenia".

★

Am încercat să ilustrez prin aceste momente cîteva din transformările unui sat de pe acest itinerar. Din acest sat au tras acum zece ani catiușele sovietice salvele care i-au gonit pe fasciști de pe malurile Arieșului. Nu pot să închei aceste fragmente fără să amintesc de faptul că pionierii de la tabără merg prin împrejurimi pentru a aduna florile cu care vor face coroanele și jerbele ce le vor depune la mormintele eroilor sovietici și romîni, care au căzut acum 10 ani în luptele pentru eliberarea satului lor.

„Vă așteptam tovarăși!"

In grădinița din fața casei bătrînului ceferist Szabo Iosif, așezată tocmai în marginea Clujului, fasciștii și-au săpat tranșeie, pe marginea cărora au așezat mitralierele.

O lună de zile Szabo Iosif a stat ascuns în casă cu întreaga familie din cauza poliției care-l urmărea pentru că refuzase să se mai prezinte la lucru. Fasciștii umblau prin curte ca la ei acasă, nestingheriți de nimeni.

Dînd cîte un colț de perdea la o parte copiii și mama priveau afară înspăimîntați.

Peste noapte mitralierele au început să țăcăne și în văzduh s-au auzit primele bubuituri surde ale catiușelor. Cu ușile zăvorite au stat sub canonadă două zile și două nopți. Spre zorii celei de a treia zi focul a încetat. Ușa casei s-a deschis pe neașteptate și în prag s-a ivit un ostaș sovietic cu automatul prins după gît și le-a spus cîteva cuvinte în romînește:

— Buna ziua, tovarășe! Ce faceți?

Szabo s-a sculat, i-a întins amîndouă mîinile și i-a zîmbit cu toată fața, din tot sufletul.

— Vă așteptam tovarăși!

★

Secularul Cluj își aștepta eliberatorii cu nerăbdare. Ceferiștii și muncitorii din multe fabrici nu se mai prezentau la lucru. Fasciștii îi trimiteau — pe cei care puteau să-i prindă — pe front.

Mi-a povestit un ilegalist că și utecișții de aici au avut acțiuni importante. Aș vrea să povestesc măcar una dintre acțiunile lor.

Intr-o zi de iarnă un grup de utecişti aveau sarcina să transmită niște manifeste la fabrica „Dermata" (acum „Ianoș Herbac"). Sarcina era destul de grea deoarece fabrica era păzită cu strășnicie. Tinerii au avut o idee interesantă. Să se ducă în fața fabricii și să se ia la bătaie cu zăpadă. In fiecare bulgăre se va băga cîte un manifest mototolit și vor face în așa fel înoît toți bulgării să cadă în curtea fabricii.

Bătaia cu zăpadă a început. Toată lumea îi privea cu bunăvoință și chiar paznicii și polițiștii rîdeau de zburdălnicia lor.

In mai puțin de o oră curtea fabricii a fost plină de manifeste, care îndemnau pe muncitori să lupte împotriva fascismului.

Fostul utecist care mi-a povestit cele de mai sus e astăzi activist de partid.

— Mi-e tare drag Clujul — îmi spunea el într-o seară. Iți dai seama cu fiecare zi că acum trăiește de fapt adevărata sa tinerețe. Are uzine noi, o sumedenie de parcuri și ștranduri, mii de studenți. Intr-o zi am fost la „Ianoș Herbac", acolo unde am aruncat noi manifestele, unde am lucrat și eu cînd eram mai tînăr. M-am mirat cînd am văzut cîte au tinerii de acolo astăzi. Au o sală pentru gimnastică minunată în care se poate face orice sport: gimnastică, box, lupte, scrimă, baschet, tenis de masă. Are 427 metri pătrați. Încap în ea 800 de spectatori. Vreau să-ți mai spun că fabrica are spitalul ei propriu cu 64 de paturi.

Cel mai frumos lucru din Cluj cred însă că e „Carbochim"-ul. Să scrii neapărat despre el".

M-am dus la „Carbochim" și am stat de vorbă cu fostul ceferist Szabo Iosif, acum director al acestei fabrici și cu inginerul șef Ileni Ezechil, laureat al Premiului de Stat.

Istoria construirii acestei fabrici e plină de fapte mărețe. Ea trebuia să dea industriei noastre electrozi și alte produse chimice care se fabricau pentru prima oară în țara noastră. Mulți n-au avut încredere în izbînda acestei încercări. In anul 1949, în cinstea zilei de 23 August au început lucrările iar în anul 1952 a fost inaugurată.

Constructorii au lucrat zi și noapte. Cînd se va face Cartea de Aur a fabricii în ea vor sta la loc de cinste numele bătrînului Sorko Petru, care s-a calificat la bătrînețe ca fochist, al lui Molnar Iosif, Doboi Bela, decorat de 2 ori cu Medalia Muncii, al utemistului Balaș Alexandru care a venit la 16 ani la construcțiile fabricii și al muncitoarei fruntașe Viski Ana. Oamenii aceștia și alții ca ei au construit fabrica cu doi ani mai de vreme față de planul inițial.

Meșterii constructori n-au plecat nici acum din curtea fabricii. Construiesc „grupul social". Fac un bloc cu cîteva etaje în care va fi sala de spectacole, bibliotecă, sală de sport, cabinetul medical și toate cîte trebuiesc oamenilor care muncesc aici.

„Carbochim" — mîndria Clujului — este fabrica făurită de mîinile oamenilor de astăzi, constructorii din acest deceniu.

★

Urmașii noștri își vor aminti de vremurile acestea cu recunoștință și cu mîndrie, de anii în care s-au zidit adînc temeliile edificiului căruia abia ei vor ajunge să-i cizeleze înălțimile acoperite de lumină.

ION BAIEȘU

Expoziție cuprinzînd obiecte pregătite pentru concursul de creație populară cu tema „Prietenia romîno-sovietică"

Oamenii muncii din regiunea Stalin au pregătit pentru concursul de creație populară cu tema „Prietenia romîno-sovietică", numeroase obiecte de artă populară. Cele 33 de expoziții deschise în comunele și orașele regiunii, cuprind peste 1.500 de obiecte. Printre acestea se numără cele realizate de artiștii amatori de la fabrica „Vitrometan" din Mediaș, care au executat diferite obiecte din sticlă. Muncitorii de la fabrica „8 Mai" au prezentat la expoziție 76 de obiecte din piele pe care sînt lucrate motive naționale. Printre obiectele prezentate la concurs de textiliștii de la fabrica „Victoria" din Cisnădie este și un covor pe care este țesută o imagine reprezentînd eliberarea orașului București de către armata sovietică. Țărăncile muncitoare din comuna Șeica Mare au lucrat cu mult gust artistic fețe de masă și șervete cu motive naționale. La expoziție ele au prezentat 90 de obiecte.

Obiecte atrăgătoare au pregătit pentru concursul de creație populară și militarii din regiune. Ostașul Ștefan Sollo dintr-o unitate militară a sculptat în lemn o statuie a ostașului sovietic eliberator.

MĂRTURII DESPRE ȚARA NOASTRĂ

In anii deceniului, țara noastră a fost vizitată de sute și mii de oaspeți de peste hotare, dintre care foarte mulți tineri. Mulți din vizitatorii din occident au pășit pe pămîntul patriei noastre pentru prima oară, cu neîncredere, influențați de propaganda deșănțată din țările lor, împotriva țărilor din lagărul democrat. Venind în R.P.R. acești oameni au făcut însă cunoștință de la început cu realitățile vieții noastre noi.

Admirația și respectul față de oamenii muncii din patria noastră, față de realizările regimului democrat-popular au luat locul neîncrederii cu care veniseră unii vizitatori. Oameni de diferite convingeri politice și religioase, de diferite profesii, și-au exprimat în timpul vizitelor făcute în țara noastră, cît și ulterior prin scrisori trimise din țările respective, impresiile în timpul șederii lor în R.P.R. Publicăm astăzi cîteva din declarațiile și scrisorile unor oaspeți ai patriei noastre.

Orizonturi largi

...Am avut prilejul să stau de vorbă cu un muncitor strungar la fabrica „Vulcan". El își petrecea concediul la Predeal, stațiune de odihnă la munte, într-un loc încîntător. Era însoțit de soția și cei trei copii ai săi.

Deși muncea de peste 13 ani, singura schimbare de care-și putea aminti intervenise după 23 August 1944. O lume cu totul nouă s-a deschis în fața lui după această dată. Mi-a povestit de anii grei ai uceniciei, de munca monotonă de atunci, de timpul cînd era greu să-ți saturi foamea.

L-am întrebat care era, după părerea lui, cea mai mare schimbare survenită, în comparație cu trecutul. Mi-a răspuns imediat că altădată el muncea pentru patron, pe cînd azi muncește pentru sine și pentru popor și că în aceasta constă diferența fundamentală. Altădată el stătea într-o cocioabă; acum locuiește într-un apartament modern, cu lumină electrică, apă, încălzire cu gaze etc. și care pe deasupra se află în apropierea fabricii. În trecut n-a avut niciodată posibilitatea să aibă un aparat de radio; acum a putut să-și cumpere unul modern. Altădată bolile însemnau cheltuieli mari pentru muncitori; acum soția sa a primit la nașterea copilului, în mod gratuit, asistența medicală necesară. Acesta este sensul noii vieți, acesta este sensul noii orînduiri sociale. Am fost viu surprins de profunda înțelegere cu care acest strungar pătrundea realitățile politice și economice...

OM PRAKASH ARJA
India

Vom face cunoscut adevărul

In timpul șederii noastre în București, la numeroasele noastre întîlniri cu tinerii voștri creatori și studenți, ne-am putut convinge că voi năzuiți plini de entuziasm spre un viitor fericit și dispuneți deja de mari cuceriri sociale și culturale, care vă asigură posibilități nelimitate pentru studii, muncă și prosperitate.

Fiți siguri că noi vom face tot ce stă în puterile noastre, pentru a face cunoscut la noi în țară adevărul despre țara voastră și vom respinge orice denaturare și tăgăduire.

tineri din Luxemburg

Apreciez atenția acordată artei

Studentul francez **André Hentgen** de la Școala națională de agronomie din Paris, care a participat la Tabăra internațională studențească de la Timișul de Sus, la întrebarea pusă de trimisul nostru: ce i-a plăcut mai mult din tot ce a avut ocazia să viziteze la București, a declarat printre altele:

...M-a interesat, Galeria Națională de pictură, care mi-a permis să fac cunoștință cu operele marelui pictor Grigorescu, ale cărui tablouri sînt atît de expresive. M-am bucurat cînd am văzut tablourile lui Theodor Aman, care mi-au reamintit de unii din pictorii noștri.

Mi-a plăcut de asemenea mult, Palatul Pionierilor, unde li se predă copiilor învățămîntul atît de concret — și faptul că fiecare își poate alege cercul de activitate care îl interesează mai mult, ceea ce îi ajută să-și dezvolte aptitudinile.

Deosebit de impresionat am fost de muzica populară romînească, despre care știam foarte puțin. Vizitînd Institutul de Folclor, am avut posibilitatea să ascult creații muzicale populare care mi s-au părut foarte valoroase. Am apreciat faptul că se dă atîta grijă creației de orice fel a poporului.

Acum, înainte de plecare, țin să mulțumesc călduros U.T.M.-ului pentru posibilitatea pe care ne-a dat-o de a cunoaște atîtea lucruri interesante, — pentru ospitalitatea și căldura cu care am fost înconjurați. Ne-am simțit între adevărați prieteni.

Stăpîni ai viitorului țării lor

Ceea ce te izbește cu deosebire în noua Romînie este entuziasmul pe care fiecare îl depune în munca sa...

Așa cum am putut să mă conving în timpul vizitei mele am văzut că fiecare muncitor romîn are certitudinea că el astăzi muncește pentru propria sa bunăstare, ca și pentru cea a întregului popor. În plus efortul său este răsplătit nu numai prin salariul care-i permite să ducă o viață din ce în ce mai plăcută, dar și prin locuința modernă și confortabilă care îi este pusă la dispoziție și dintre care am putut să vizitez unele în Orașul Stalin, la București ca și în noile cartiere muncitorești din orașele industriale ale Romîniei.

Un alt mare avantaj al salariaților îl constituie concediile plătite, de care se bucură toți și pe care pot să și le petreacă în casele de odihnă.

Un muncitor cu care am vorbit în Orașul Stalin mi-a spus: „Acum cîștig de zece ori mai mult decît odinioară, și viitorul copiilor mei este asigurat. Înainte locuiam eu, soția mea și cei trei feciori într-o singură cameră mică; cu leafa mea nu reușeam să ne hrănim. Azi locuim într-un apartament cu trei camere; totul este curat și confortabil; ne hrănim din belșug. Soția și copiii mei sînt fericiți și liberi".

JOSE ALVARADO
Mexic

Toate îndoielile noastre s-au risipit

Înainte de a veni la București ca să particip la cel de al patrulea Festival Mondial al Tineretului și Studenților îmi făcusem despre Romînia o idee conform știrilor presei și radioului din țara mea, după care muncitorii din Romînia ar trăi într-o continuă teamă de poliție. Dar o vizită făcută, la o fabrică de confecții din București mi-a risipit îndată toate îndoielile pe care puteam să le mai păstrez în această privință. Am văzut acolo că muncitorii muncesc în clădiri luminoase și spațioase, împodobite cu fotografii de actualitate. Bărbații și femeile muncesc în comun într-o înțelegere perfectă și am putut să-mi dau foarte bine seama că ei duc o viață fericită.

În aceeași fabrică am vizitat cantina muncitorilor ca și bucătăria, înzestrată cu tot utilajul modern. Am fost de față chiar la pregătirea unui prînz, care se face după cum am putut să judec eu, cu o minuțioasă grijă pentru igienă. Fiecare muncitor are asigurat un menu conținînd 3500 calorii. Această masă e compusă din trei feluri de mîncare și nu costă, spre marea mea surpriză, decît 1 leu.

Festivalul a fost socotit de poporul romîn ca un nou pas înainte al omenirii iubitoare de pace. Expresia sinceră a prieteniei sale pentru tineretul din celelalte țări era mai mult decît mișcătoare.

Cînd mă gîndesc la cele 15 zile frumoase pe care le-am petrecut la București, imaginea pe care o am tot timpul înaintea ochilor este aceea a chipurilor fericite ale unui popor liber și independent.

VICTOR DE SOYRA
Ceylon

Un popor harnic, iubitor de pace și progres

Am văzut în Republica Populară Romînă o natură în care se găsesc nu numai munți sălbatici și aspri, dar și roadele bogăției cîmpului și viața trepidantă a marilor orașe. Am văzut un popor care muncește cu avînt pentru a șterge urmele înapoierii de secole, care își exploatează acum bogățiile naturale ale țării, pentru a-și crea nu numai un prezent fericit, dar și un viitor tot mai luminos.

Dat fiind preocupările pașnice, creatoare ale poporului, R.P.R. nu are de rezolvat conflicte cu nici o țară din lume. Lupta pentru pace este desigur o parte integrantă din preocupările de seamă ale statului romîn. Fără pace, nici un popor din lume nu-și poate construi viitorul.

O atenție deosebită se dă în R.P.R. răspîndirii culturii și științei înaintate.

Este îmbucurător să vezi cum dezvoltarea economică și tehnică merge mînă în mînă cu lupta pentru o educare mai înaltă și mai bună. Provenind din institute diferite, de educație superioară, noi cunoaștem importanța faptului de a avea putința să te bucuri de condiții economice sigure în timpul studiilor așa cum am văzut că se bucură studenții din R.P.R.

It is satisfying to see how economical and technical development goes hand in hand with a struggle for higher and better education. Coming from different institutes of higher education we ourselves know the importance of having safe economical conditions during the time of studying which we have seen the students of R.P.R. have.

Uniunea Tineretului Muncitor, poporul romîn, ne-au oferit o ospitalitate atît de extraordinară care ne-a uimit — și despre care ne pare rău că trebuie să spunem că ne va fi foarte greu, dacă nu chiar imposibil, la rîndul nostru să o înapoiem.

Credem că cel mai bun mijloc de a exprima recunoștința și mulțumirea noastră este să răspîndim impresiile căpătate despre poporul romîn.

BORGE OLOE
membru al unei delegații de studenți din Danemarca

Egalitate deplină

La 10 februarie 1954, președintele statului Israel, Ben-Zwi, a primit 10 membri ai delegației tinerilor israelieni la Festivalul de la București. Intr-o scrisoare adresată secretariatului F.M.T.D., Comitetul pionieresc-sionist al tinerilor membri ai F.M.T.D. și Liga tineretului arab relatează următoarele:

The President and his wife were especially interested in the impression we got of the conditions of the Jews under the democratic Government of Rumania, and from our meetings with Jews from other delegations. We told them about our meetings with Jews in the streets of Bukarest, we were impressed by the full civic equality granted to Jews and the equal economic possibilities given to every citizen without any discrimination. We visited the Jewish theater and were impressed by its high artistic standard. We pointed out in particular the unshakable feeling of safety of the Jews from any kind of antisemitism.

„Președintele și soția sa au fost în mod special interesați de impresia pe care ne-au făcut-o condițiile evreilor sub regimul guvernului democrat din Romînia și întîlnirile noastre cu evreii din alte delegații. Le-am vorbit despre întîlnirile noastre cu evrei pe străzile Bucureștiului, și că am fost impresionați de completa egalitate civică garantată evreilor și de posibilitățile economice egale ale tuturor cetățenilor, fără nici o discriminare. Am vizitat Teatrul evreesc și am fost impresionați de înaltul său nivel artistic. Am subliniat în special, simțămîntul ferm de siguranță al evreilor și lipsa oricărui fel de antisemitism".

Romînia de astăzi

Nu am cunoscut Romînia dinainte. Știam care era situația sa înainte de 23 August 1944, dar nu o văzusem niciodată. Știam că vechea Romînie era o țară semifeudală și semicolonială care avea cel mai ridicat procent de analfabeți din toată Europa, că țăranii trăiau acolo în ignoranță și mizerie, că burghezia era coruptă și incapabilă, iar capitalul străin care exploata resursele țării nu permitea dezvoltarea unei industrii naționale... Vizitatorul care vine din țările capitaliste în țările de democrație populară sosește aci, în general, cu capul îmbîcsit de propaganda apuseană care vorbește despre tristețea, criza, regimul de teroare ce ar domni pe aceste meleaguri. Eu, personal, nu credeam în această propagandă, pentru că vizitasem de curînd alte țări de democrație populară, dar mă gîndesc că acum, la București, toată această propagandă occidentală s-a năruit în ochii miilor și miilor de observatori străini. Prima mea impresie la sosirea în capitala Romîniei a fost aceea a unui oraș plin de viață, primitor și tînăr. Imediat m-am gîndit la însuflețirea și seninătatea orașelor meridionale din țara mea. Dar însuflețirea se exprima aici, în timpul acestor zile, printr-un sentiment de dragoste față de toate națiunile pămîntului

M-am plimbat peste tot, singur, pe jos, în tramvai, în autobuz, pe străzile și în parcurile Bucureștiului. Aici, unde propaganda apuseană pretinde că există o cortină de fier, am găsit încă din prima seară cea mai primitoare, cea mai încrezătoare și cea mai frățească prietenie... Și am văzut că imaginea vechii Romînii dispăruse pentru totdeauna. O industrie nouă e pe cale de a se forma, o agricultură modernă ia naștere. Ori cine care, ca și mine, se ocupă de economia politică știe ce greutăți are in dezvoltarea sa economică o țară care a trebuit să plece de la zero. Am înțeles imediat eforturile care trebuiau depuse, greutățile care trebuiau învinse pentru a ajunge la țel. Dar peste tot am întîlnit încrederea că aceste greutăți vor fi învinse. Intregul popor ia parte la această luptă uriașă, toate forțele sînt puse în slujba muncii pentru construirea socialismului.

Grija cu care am văzut că este înconjurat tineretul este remarcabilă. Școlile, stadioanele au deschis tinerei generații orizonturi pînă ieri cu totul închise și tinerii știu că asupra lor cade răspunderea făuririi unei lumi noi. Trebuie oare să ne închipuim că la București nu sînt greutăți și probleme de rezolvat? Nimeni n-a spus aceasta, nimeni n-ar putea să creadă. Dar partea cea mai pozitivă din observațiile noastre se referă tocmai la preocuparea poporului romîn de a rezolva cu precizie și încredere aceste dificultăți. N-am întîlnit nimic superficial, nimic fals: dimpotrivă, am întîlnit sinceritate și seriozitate.

Libertatea cuvîntului ne-a apărut ca o realitate de care se bucură toți, chiar rămășițele vechii clase burgheze. Astfel într-o seară, pe bulevardul Magheru, o doamnă în vîrstă s-a apropiat de mine. Judecînd după îmbrăcămintea, după aspectul său, se părea că vrea să păstreze o demnitate de clasă pentru totdeauna dispărută. S-a apropiat de mine și m-a întrebat din ce țară sînt. Apoi ea a dat curs liber nostalgiei sale. Ea mi-a vorbit de case, de obiecte de lux, de bijuterii pierdute, de călătoriile pe care le-a făcut, de tinerețea sa. Pe același trotuar treceau tineri. Ei mergeau cîntînd, în grupuri, romîni și străini, braț la braț. Un tînăr a venit la mine și mi-a cerut un autograf. O muncitoare s-a apropiat de asemenea, apoi alte persoane. S-a format un grup. In deplină libertate, fără teamă, fără amenințare, a început spontan o discuție despre Romînia de altădată și despre cea de azi. I s-a amintit bătrînei doamne analfabetismul, mizeria și foamea pe care au îndurat-o milioane de omeni și, pe de altă parte, luxul și corupția fostei burghezii dominante. Dar ea părea cufundată în nostalgia sa. Muncitoarea zise: „Acum vom avea și noi case, și încă mai frumoase, dar noi le cîștigăm prin munca noastră, nu ducem o viață de paraziți, ca pe timpul dumitale".

Doamna în vîrstă ieși din grup și se pierdu în mulțime. Am avut atunci imaginea vechii Romînii care a dispărut pentru totdeauna. In jurul meu oamenii vorbeau de fabrici, de case, de spitale, de școli construite sau pe cale de a fi construite, în timp ce tînărul băiat care-mi ceruse autograful îmi strîngea prietenește mîna.

GIOVANNI PIERRACCINI
Italia

1944 — 23 AUGUST — 1954

23 AUGUST

Létay Lajos

Laureat al Premiului de Stat

Te salut, zi de sfîrşit de vară,
căci cu tine vara vine iară
doar de cînd lumina-ţi, prima dată,
străluci-n cîmpia-ntunecată,
Ramul tău vesteşte dimineaţa-albastră.
Te salut din nou, azi în casa noastră.

Un popor ridică ochii-nţelepţeşte
şi la focul tău, creşte, se-noieşte !
Inoind mereu vechea lui cîmpie,
smulge primăverii glie după glie.
Auziţi : batoza vuietul şi-l lasă —
ştiţi oare-o cîntare mai frumoasă ?

Auzit-aţi oare-un cîntec mai frumos
decît zbîrnîitul fusului la tors,
decît zumzăitul marelui dinam
înfrînat ca mînzul ce-l învaţă-n ham
dragul lui stăpîn, însfîrşit al lui,
străbătînd cu el largul cîmpului ?

Te salut August plin de prospeţime,
tu care-mi arunci vocea-n înălţime,
tu ce din ţărînă urci în liber zbor
chiar şi vocea stinsă a părinţilor,
şi cum ramul coace fructul său bogat
tu în ţara aceasta patrie mi-ai dat.

Străluceşte-n vară ! norii fă-i domoli,
să zvonească toamna clopoţei la şcoli,
şi cum zboară păsări cu penet de soare
din aceste şcoli vorbele să sboare,
vorbe ce în toată lumea azi vestesc
Că s-a copt aicea graiul omenesc.

In romîneşte de
ION BRAD

Prin anii aceştia zece

Doina Ciurea

Masiv şi dur, granitul ca un scut
Rămas în iarbă după bătălie,
S-a încrustat adînc, aici, în lut
Să stea, prin veacuri, faptei mărturie.

Pe lespede nu-s aşternute flori,
Dar chiar în preajma-i unduieşte lanul.
S-a strîns în griu şi soare şi culori —
Ofranda ce-a adus-o Bărăganul !

Şi miini necunoscute, prieteneşti,
Au scris în piatră anu-ngropăciunii.
De parcă te îndeamnă să citeşti,
Din zbor cu-aripa o ating lăstunii.

In locu-acesta, plumbii ucigaşi
Au fulgerat, în nouă sute şapte,
Privirea nesupusă de pălmaş...
Păzea boierul grînele lui coapte !

Lingă ţăranii morţi cu pumnii strînşi,
Căzuţi biruitori în lupte grele,
In patruzeci şi patru au fost plînşi
Ostaşi cu stele roşii la capele.

La fel de scump e sîngele vărsat !
Cel ce-a adus rîvnita libertate
Şi-n vers ca un „erou" a fost cîntat,
Poporul îl numeşte simplu : „frate".

Urmaşii răzvrătiţilor de eri,
Descoperiţi — în semn de închinare,
Cînd trec pe-aici, se-opresc de zece veri,
Cuprinşi de o firească întristare.

Dar ce omagiu este mai măreţ,
Decît adînca bucurie-a vieţii
Ce-i limpede în toţi aceşti drumeţi,
Ca limpedea lumină-a dimineţii ?

Inalţă monument nepieritor
Belşugu-n case adunîndu-şi sporul.
Azi, pruncilor, precum Mitrea Cocor,
Ei le pot spune : — Al vostru-i viitorul

Sudoarea şiruieşte peste frunţi
Ce nu mai ştiu robiei să se plece.
Viu, chiotul izbînzii îl asculţi,
Tăind făgaş prin anii-aceştia zece !

Ion Istrati

Un pahar cu apă

— Schiţă —

Să fi trecut două trei ceasuri de cînd echipa de „lucrări urgente" poposise la kilometrul 31 al conductei. Vestea defecţiunii de pe traseu fusese anunţată telefonic la centrul din Iaşi de către cantonul din Podu-Iloaiei. Despre zăbovirea reparaţiei nici nu mai putea încape vorbă. În ajun de 23 August ? Vorba directorului întreprinderii :

— Cu nici un preţ, tovarăşe Cărare ! N-avem voie să lăsăm oraşul fără apă tocmai în ziua aniversării eliberării lui. Inţelegi ?

— Inţeleg tovarăşe director, se poate ?!

Andrei Cărare era lăcătuş de nădejde. Nu degeaba fusese repartizat tocmai el să plece pe teren. Deîndată ce se sfătui cu secretarul organizaţiei de bază asupra sarcinii primite din partea direcţiei, îşi alcătui fără întîrziere echipa şi zvîrlind în camion sculele trebuitoare şi echipamentul pe care-l socoti necesar, porni la drum pe nepusă masă.

La locul defecţiunii, maşina ajunse drept la amiază. Rângile, lopeţile, cheile, cîrligele de deschidere, materialele, toate fură descărcate la iuţeală pe marginea şanţului de-alături cu conducta După aceea, oamenii se rînduiră şi începură lucrul. Se închiseră cu mare băgare de seamă vanele mai dinainte ştiute, apoi, orientîndu-se după desenul pe care-l aveau asupră-le, cei din echipă se căzniră cît se căzniră şi, însfîrşit, aflară unde era meteahna. In locurile prin care apa ţîşnea cu tărie afară, tubul prezenta cîteva fisuri destul de serioase. Întîi şi întîi trebuia tăiată porţiunea defectă a tubului şi pe urmă înlocuită cu alta nouă. Treaba aceasta însă nu se arăta de loc lesne de dus la capăt.

— O s-avem bucluc, nu şagă ! făcu unul din echipă. Ţevile trebuie musai centrate.

— Dac-ar fi numai centrarea, ar fi floare la ureche! adăugă Andrei Cărare.

— Adevărat ! interveni un altul. Mai trebuie să înşurubăm o mufă la porţiunea asta nouă. Altfel nu-i chip s-o îmbini.

Din una, din alta, lucrătorii ajunseseră la calcule. Acestea însă îi puseră pe gînduri mai pe toţi. Se prea putea ca manşoanele pe care le aveau cu ei la îndemînă să nu ajungă s-acopere peste tot crăpăturile şi plezniturile ivite. In cazul acesta, scurgerea de apă n-avea cum să fie oprită.

— Ne trebuie o mufă dublă, îşi dădu părerea lăcătuşul Cărare. O mufă dublă, din două părţi cu şuruburi. Aceasta însă nu era de găsit decît la canton, aşa că de voie, de nevoie, trimiseră degrabă camionul la Podu-Iloaiei. Pînă la întoarcerea şoferului, cei din echipă lăsară lucrul baltă şi se aşezară unul cîte unul jos pe marginea şanţului. Timpul trecea destul de iute şi fiindcă huruitul maşinii pe care o aşteptau să se întoarcă încă n-avea nici gînd să se audă, cîţiva din cei de pe iarbă prinseră a intra la grijă.

— Am pus-o de mămăligă! vorbi unul, dînd necăjit din mînă.

— Categoric ! complectă altcineva. Nu văd să isprăvim azi.

In lumina puternică a după-amiezii de august, de jur împrejurul celor ce stăteau de vorbă, pluteau aburi uşori, cu împresurări de mirezme felurite, sălbatice. Acolo, în plin cîmp, căldura îi moleşea puţin cîte puţin pe toţi. Rupeau din cînd în cînd cîte un cuvînt, apoi tăceau îndelung, căutînd cu ochii întristaţi cine ştie unde. De undeva, trecură la un moment dat, iscată ca din senin, o fîlfîire răcoroasă de vîntuleţ, cînd, dintr-odată, cineva, oftă adînc, aşa, ca pentru sine şi zise cu mîhnire :

— N-ai să găseşti mîine un pahar cu apă, de leac, în tot Iaşul !

Andrei Cărare tresări ca şi cînd şi-ar fi amintit de ceva. Impinse cu mîna mai departe nişte ştemere care stăteau în preajma-i şi întorcîndu-se către cel care cuvîntase, îi zîmbi prieteneşte :

— Nu există ! spuse el. Dar ce, se poate una ca asta ? Şi tocmai mîine ? !

— Mîine, ne-mîine, urmă celălalt — ce să-i faci ? Se întîmplă.

Şeful de echipă înălţă din sprincenele-i subţiri şi surîse iarăşi. Avea ceva aparte în surîsul acesta, ceva care-ţi desforfeca sufletul şi nu te lăsa pradă indoielilor.

— Nu se poate, urmă el cu hotărîre. S-a reparat ea conducta asta, cînd, vorba ceea, era timp de război, cînd şuerau gloanţe pe deasupra oamenilor şi nu s-a lăsat oraşul fără apă. Acuma însă să nu se poată ? Nu există !

Cel căruia i se adresase îşi răsfrînse buzele cu vădită nedumerire.

— Ce vrei să spui ? întrebă el cu jumătate de glas, întrerupîndu-l.

Andrei Cărare îi privi lung pe cei din jur.

— Vreau să spun o istorie care cred că puţini o ştiu ! întoarse el răspuns.

Cei de pe iarbă îşi făcură ochii mari şi se răsuciră spre el, gata să-i dea ascultare.

— Zi-i, zi-i ! îl rugară pe dată cîţiva.

Lăcătuşul dădu din cap a încuviinţare. Era un bărbat uscat la chip, cu privirea blîndă şi ştearsă.

— Tot ce-am să vă spun eu — începu el cătînd undeva departe — mi-a povestit şi mie cineva.

Şi zicînd aceasta, obrazul i se lumină, abia deslușit de-un licăr de zîmbet în care lucea ceva într-aidoma unei sincere păreri de recunoştinţă.

— Eram astă vară, ca pe vremea asta, la o bere, într-un restaurant din Piaţa Unirii ! continuă el. Am intrat, am găsit o masă liberă şi m-am aşezat. Pînă m-a servit c-o halbă, pînă am consumat-o, pînă să-mi mai aducă una şi pînă să vină ospătarul să-mi facă plata, mă pomenesc dintr-odată la masa mea c-un străin.

— Mojno ? mi se adresează el, cerînd voie să se aşeze.

— Mojno ! zic.

A schiţat o uşoară înclinare a trupului către mine şi a luat loc. Era un bărbat voinic la înfăţişare, cu faţa tînără, energică. Cred că nu număra mai mult de 35—37 de ani. Un răstimp, două, noul venit îşi roti ochii mi-titei prin local, cercetă cu luare aminte lista de bucate şi, fiindcă l-am cam priceput ce pofteşte, am chemat ospătarul. După puţină vreme, începu a mînca în tihnă, încărcîndu-mă cînd şi cînd cu cîte-o întrebare. Nu ştiu cît să fi durat aşa, cînd, îl văd că, dintr-odată, îşi înalţă glasul şi-şi avîntă dreapta în sus, chemînd iar ospătarul.

— Un pahar cu apă ! văd cum comandă.

Dădeam să mă scol şi să plec. Vecinul meu de masă tocmai deşerta paharul. Imi cuprinde mîna şi mă opreşte.

— Apă de Timişeşti — zice, — nu ?

Şi svîcneşte-n sus din aripioarele genelor.

M-am lăsat din nou pe scaun şi, fără să-mi dau seama, în luminile ochilor a început parcă să-mi joace tremurul unei icoane nedeslușite.

— Da ! Apă de Timişeşti, i-am spus. Şi ca să-l încredinţez de tot că aşa-i, i-am spus şi despre mine ce-s, ce meserie şi ce rost am în alimentarea cu apă a oraşului.

Musafirul de la masă era un inginer sovietic în trecere prin Iaşi. Lucra — se vede — nu de mult, în calitate de consilier la un şantier de pe valea Prahovei.

N-aş putea nicicînd să lămuresc cu ce fel de glas a pornit el apoi să-mi vorbească despre conducta noastră. O reparase în vara lui 44, nu mult înainte de 23 August. Avea o voce limpede şi caldă, prietenoasă. Priveam oarecum mirat la locotenentul Moiseev şi nu-mi venea a crede. Drept c, mai auzisem eu pînă atunci de ajutorul sovietic dat nouă la întocmirea variantei provizorii de pe podul de la Rotunda, de reparaţia de la Cucuteni, dar despre ceea ce-mi spunea el habar n-aveam. Şi dacă întîmplarea nu l-ar fi adus la masă, hotărît lucru, poate n-aveam să aflu de asta niciodată.

— „De-abia intrasem la Podu-Iloaiei... îmi prinse a istorisi fostul locotenent. Era prin mai, parcă..."

Ascultîndu-l, mă uitam la el cum îşi mîngîia în neştire părul, la tîmple. Parcă mă cuprindea o plăcută înfiorare. Stam înmărmurit pe scaun, cîntărindu-l cu ochii de-aproape, ca pe un om — dacă pot spune astfel — de pe alt tărîm.

— Nici nu apucasem bine să-mi spăl faţa după ras — urmă el — cînd, mă pomenesc c-un agent de legătură.

— Pornim ? Întrebai.

— Nu ştiu — îmi răspunse agentul de legătură. Deocamdată vă cheamă urgent la Statul Major.

Am îmbrăcat bluza — zice el mai departe — am strîns centura şi m-am dus. Era către amiază. Pe deasupra tîrgului fugeau îndărăt un cîrd de bombardiere germane. Comandantul mă aştepta cu harta întinsă dinainte. A ridicat bărbia, măsurîndu-mă lung şi rămase cu arătătorul pe-un punct al hărţii. M-am aplecat — zice locotenentul — şi-am descifrat numele localităţii.

— Sirca ?

— Sîrca! mi-a răspuns vocea comandantului. Notează ! Am deschis porthartul şi mi-am făcut insemnările.

— Te duci imediat — a dat ordin comandantul — cu două echipe de pionieri şi repari conducta de apă. Au bombardat-o nemţii în zorii zilei şi dacă n-o repunem imediat în funcţiune, rămîne Iaşul fără apă.

— Şi ? am ridicat nedumerit din umeri.

— Nu se poate să rămînă ! mi-a spus comandantul.

— Inţeleg, dar acolo, în Iaşi sînt încă inamici, iar noi...

— Iar noi sîntem sovietici, mi-a retezat vorba comandantul. Dumneata eşti un inginer sovietic şi acolo-s şi oameni care ne aşteaptă. Sîntem înţeleşi ?

— Am înţeles, tovarăşe comandant. Mi-a strîns puternic mîna — îmi povesti în continuare fostul combatant — şi eu m-am retras...

— Să fii cu băgare de seamă, Moiseev ! îmi mai zise comandantul. Bănuiesc că inamicul n-are să vă lase-n pace! ... Locotenentul a plecat. Peste un ceas, era pe traseu. A executat schema şi pionierii au început lucrul. Naiba ştie cum fusese lovită conducta. Trebuia însă înlocuită o garnitură în flanşe. Cea veche zburase. Au închis sectorul şi-apoi s-au apucat să înjghebeze un mic sistem defensiv în nişte rogoz, din preajmă. Au trecut după aceea la lucrarea propriu zisă. Departe, ici-colo, răpăiau mitralierele germane, se încrucişau cu ale sovieticilor, dar lor nu le păsa. Mînuiau cu grabă lopeţile şi tîrnăcoapele şi-i dădeau zor. Era aproape de asfinţitul soarelui şi nu mai aveau decît foarte puţin. Pregătiseră lampa, topitura de plumb într-un tub de proiectil care le servea drept oală, cînd, — fără veste, de undeva, din stînga, au deschis focul trei mitraliere germane. S-au culcat la pămînt şi nimeni nu mai ridica acum capul. Gloanţele răpăiau fără întrerupere pe deasupra lor şi se înfigeau în baza parapetului. Se vede că au fost descoperiţi, fiindcă prea trăgeau cu înverşunare. Ţărîna de deasupra adăpostului era proaspătă, moale şi se risipea în toate părţile ; îi împroşca peste faţă, peste gură. Un răstimp, mitralierele amuţiră şi cineva se încumetă de-şi sălta capul. Se pare că nemţii se deciseră să le dea bună pace. Se tîrîră spre conductă şi reîncepură lucrul cu îndîrjire. Rafalele care continuau fură mutate altundeva, spre spatele liniei de apărare, departe. Locotenentul se proptise cu coatele în pămînt şi le dădea ajutor celor din echipă. Soarele se scufunda în asfinţit şi nu mai aveau decît foarte puţin. Potriviră garnitura şi-o cetluiră cumsecade tăvălindu-se prin noroi.

— „Nu-mi pot da seama cîte ceasuri ne-am trudit, — urmă a-mi istorisi locotenentul. Asta însă nu mai are importanţă. Comunicăm la canton, ne adunăm sculele şi pornim. Bine că a prins să se intunece. Ne tîrîm încet, pe brînci, pînă în capătul unui ogor cu secară. Abia însă ne ridicăm, că nemţii ne şi salută cu alte rafale. Abia ne buşim jos şi sînt acoperit cu pămînt. A trosnit o mină atît de aproape, că mi-era teamă să mai şi suflu.

Cineva mă strigă cu desnădejde. Mişc puţin capul şi nu zăresc decît o umbră. Nu pot răspunde. Parcă mi s-a tăiat răsufletul. Din urmă, mitralierele lătrau fără contenire şi gloanţele ţiuiau strident pe deasupra mea. Simt că mă doare ceva, dar n-am vlagă să mă vaet, să îngaim măcar o vorbă. Izbutesc să mă urnesc cu greu. Mă tîrîi aşa, cu încordare, pînă cînd ajung lîngă un ostaş de-al meu care zăcea fără cunoştinţă."

— Saşa ! îi strigă locotenentul. Omul nu-i răspunse. Işi încleşta doar mîinile de vestonul locotenentului. Acesta nu se mai putu mişca din loc, dar simţi că i se prelinge ceva cald pe gît. Era rănit. Saşa nu-i dădea drumul. Işi înfipse şi cealaltă cange a degetelor în el, şi peste puţin, îi auzi iarăşi vocea răguşită.

— Tovarăşe locotenent ?... Un pahar cu apă !

„După aceea, continuă locotenentul, nu mai ştiu ce s-a întîmplat. Cine ne-a ridicat, cum, cînd ?... Ţin minte că ne-au băgat într-o casă. Saşa avea o faţă istovită, cenuşie. Işi lipise cu lăcomie buzele de gura unui bidon cu apă şi bău pe nerăsuflate. Pe urmă, ridică ochii şi parcă zîmbi. Nu mai avea de ce se teme. Ca şi pentru mine, primejdia trecuse şi pentru el... Dar datoria — încheie el — ne-o împlinisem cu prisosinţă !..."

Stînd între cei din juru-i, Andrei Cărare rămase cu ochii duşi. Il ghiceau toţi, după glas, că înăuntrul său vibrează o sinceră părere de recunoştinţă.

— A mai comandat un pahar cu apă, sfîrşi brusc şeful de echipă, sculîndu-se în picioare, a plătit, a ieşit din restaurant şi s-a dus ! Atît a mai apucat a spune : Il chema Moiseev ! Dar parcă numai unu-i Moiseev în U.R.S.S. ? De-am fi noi sănătoşi şi vrednici în a le urma pilda la toţi !

Muncitorii ceilalţi se ridicară şi ei de jos, căutîndu-şi care-ncotro sculele. Din şosea, dinspre Podu-Iloaiei, coti la stînga, în goană, spre km. 31, camionul. Li se aduse piesa de care aveau trebuinţă. După ce o dădură jos şi-o probară, careva dintr-înşii zise cu-nsufleţire în grai.

— Ei, ce facem ? Lăsăm mîine oraşul fără apă ?

— Nu există, se repezi altcineva. Se poate ?

— Nu se poate ! Tocmai mîine ? adăugară ceilalţi. Şi opintindu-se din răsputeri, începură să alinieze, cap la cap, tuburile de fontă.

Andrei Cărare aprinse lampa Davy. Afară era încă destul de cald, iar la lumina vie a soarelui, strălucirea albăstruie a flăcării de acetilenă abia că se vedea cu ochiul. Părea aidoma cu acea nevăzută şi tainică văpaie care îi încălzea pe dinăuntru pe toţi deopotrivă, dîndu-le îndemn la un lucru făcut din toată inima.

Veşnic tînăr

Ioana Zamfir

Iarăşi îţi închin un cîntec ţie
Dragul meu căzut în bătălie...

. . . .

Eram mici ; la şcoală împreună
Ne duceam ţinîndu-ne de mînă.

Primăvara sub caişi stăteam
Albe flori în păr îţi scuturam...

Vara-n lac ades ne-am oglindit
Zîmbetul şi chipul fericit.

Toamna am cules cu drag din vii
Struguri grei şi albi şi rubinii...

Iarna ne-am plimbat ca într-un vis
Şi-n zăpadă numele ne-am scris...

Parcă ieri a fost. Tu mă rugai :
„Hai copilă dragă, hai, mai stai...

Vreau să-ţi spun un gînd care mă frămîntă
Trebuie să plec spre-apus, la luptă.

Nu te-ngrijora. Ştiu că frontu-i greu
Dar ascult îndemnul sufletului meu".

Ai plecat spre seară. Glasu-ţi încă viu
Il aud şi azi : „Să m-aştepţi că viu".

Ţi-am promis c-aştept. De-undeva din sat
Cînt prelung venea, trist, tărăgănat...

N-am uitat nimic. Parc-ar fi acum
Se-nălţau pe drum, nori de praf şi fum...

Zilele-au urmat pline de-aşteptare
Lung priveam mereu peste cîmp în zare.

Clipele treceau prea încet, prea greu
Ceasul îmi părea că tot stă mereu.

Mai tîrziu prietenii mi-au scris :
„Să nu plîngi, iubitul ţi-e ucis .

Alergau prin cîmpuri vînturi reci
Cînd s-a stins privirea lui pe veci".

Mai aveam putere să mai plîng
Toată lumea-n mîini voiam s-o frîng.

Auzeam cum iarăşi mă rugai :
„Tu, copilă dragă, hai, mai stai".

Revedeam plecarea-ţi în amurg tîrziu.
Glasu-ţi ascultam : „Să m-aştepţi că viu".

N-au trecut trei luni de cînd te-ai stins
Şi-am învins iubite, am învins...

Incărcat de flori şi bucurie
S-a întors Vasile-al lui Ilie...

Goarna răsuna din sat în sat
„Neamţu-i frînt ! Războiul terminat".

Cîntece şi jocuri s-au pornit
Horă, rîs şi chiot fericit...

Primăvara ţara ne-a cuprins
Ţie-n păr flori albe nu ţi-au nins.

Vara-n lac iubitule iubit
Chipul drag nu ţi-ai mai oglindit.

Toamna n-ai mai fost cu mine-n vii
Să culegi bobi albi şi rubinii.

Iarna amîndoi ca într-un vis
Numele-mpreună n-am mai scris...

Fostele zăpezi s-au risipit,
Urmele înscrise au pierit...

Dar la mine-n suflet a rămas
Limpede-al tău nume şi-al tău glas.

Nici zăpezi, nici ploi, nici vînturi grele
Nu le fură-n veci inimii mele...

Veşnic tînăr te voi ţine minte
Veşnic tînăr ca un cînt fierbinte.

Oamenii te vor purta mereu
Viu în gîndul lor iubitul meu.

UN NUME SCUMP

23 August, ziua eliberării patriei noastre de către glorioasa Armată Sovietică a devenit un nume scump întregului nostru popor muncitor. In cinstea acestei mari sărbători, harnicii constructori ai patriei noastre libere înscriu an de an pagini de glorie şi eroism în Cartea de Aur a construirii socialismului. Avînd neţărmurită dragoste pentru ziua eliberării, cei ce muncesc au dat multor uzine, fabrici, gospodării agricole colective, comune — numele de „23 August".

UZINELE „23 AUGUST"-BUCUREŞTI

...În hala lungă a secţiei turnătorie, cuptoarele încinse duduie puternic. Limbi de foc zbucnesc prin crăpăturile uşilor. Cîţiva turnători, îmbrăcaţi în salopetă albastră, cu ochelari pe frunte, pregătesc de zor cupele în care vor turna fierul clocotitor ca o lavă.

Pe vremea lui Malaxa, viaţa oamenilor de aici nu era aşa. Muncitorii trudeau din zori pînă-n noapte pentru un salariu de mizerie. Nici pomeneală nu era de concediu, de locuinţe, de cantină. În timpul războiului, jandarmii stăteau cu arma la spatele lor. Cei „încăpăţînaţi" erau bătuţi aspru şi închişi în carcera de peste drum de uzină. Aici, în hala turnătoriei era o atmosferă de iad. Mormane de pămînt şi praf, învălmăşeală de fiare, fum înecăcios... De cînd însă poporul este stăpîn, uzina a căpătat o altă înfăţişare. La secţia turnătorie s-au făcut încă două hale mari. S-au adus macarale şi maşini noi care înlocuiesc munca oamenilor.

Capacitatea de producţie a uzinei a crescut enorm. Tehnica nouă, maşinile aduse din Uniunea Sovietică, au ridicat uzinele „23 August" pe o înaltă treaptă de producţie. O uzină care pe timpul patronilor producea numai locomotive şi vagoane, fabrică azi, sub regimul nostru, grupuri de foraj-intervenţie pentru schelele petrolifere, macarale de tip Derik, Turn, Catarg, tractoare de 120 cai putere cu remorci de 50 tone, locomotive de mine Diesel, turbo-suflant (instalaţie specială pentru suflatul aerului în cuptoarele de la Hunedoara) ; iată numai cîteva din noile produse date patriei noastre de uzinele „23 August", majoritatea fabricate pentru prima dată în ţară.

În uzină a luat fiinţă anul trecut secţia „bunuri de larg consum". Această secţie produce cuptoare şi chei de aragaz, toporaşe pentru uz casnic, clocane şi dălţi diferite, creioane automate etc.

La cantina uzinei, iau masa peste 5.000 de muncitori, iar copiii lor sînt bine îngrijiţi la creşa nouă şi încăpătoare. De aici, din uzina „23 August" au plecat anul trecut la odihnă în staţiuni climaterice mai bine de 1400 muncitori. Peste 800 de fruntaşi în producţie locuiesc în blocurile noi din Bulevardul Muncii şi în cartierul Vatra Luminoasă.

...Şi cîte n-ar mai fi încă de spus despre uriaşa uzină din Capitală, căreia muncitorii i-au dat numele scump lor : „23 August".

O COLECTIVA INFLORITOARE

Era în preajma lui 23 August 1952. În comuna Munteni-Buzău, raionul Slobozia, regiunea Bucureşti — pentru o parte din ţărani ziua de 23 August însemna o dublă sărbătoare. E vorba

despre cele 40 de familii de ţărani săraci şi mijlocaşi care se hotărîseră să se unească în colectiva ce avea să poarte numele de 23 August. A fost o zi frumoasă pe care colectiviştii nu vor uita-o niciodată. De atunci, au trecut doar doi ani. Cu toate acestea, colectiviştii au obţinut succese cu care se pot mîndri. În primul rînd, în colectivă, au mai intrat anul trecut încă şapte familii. Avutul gospodăriei sporeşte neîncetat. Turma de oi a crescut de la 80 la 155 capete.

Anul trecut colectiviştii au cules întîile roade ale muncii în comun. Cei mai harnici dintre ei, s-au bucurat din plin de foloasele muncii. Tovarăşul Ion Fulgeanu, de pildă, a primit 3.200 kg. griu, 1200 kg. porumb, 480 litri vin, 600 lei şi multe altele.

—Ehei, dar anul ăsta o să primesc mai mult — ne spune el. Am căpătat şi noi puţină experienţă. Am scos grîu nu jucărie, iar cele 40 de hectare de porumb, au fost semănate în cuiburi în pătrat, d-aia a crescut aşa mare. Despre viaţa frumoasă ce se încheagă în colectiva „23 August" pot vorbi toţi membrii ei.

Cu multă tragere de inimă muncesc acum colectiviştii la înălţarea unui grajd nou şi la construirea celei de a doua magazii de cereale. Ei vor ca gospodăria lor colectivă să devină fruntaşă pe raion. Anul acesta, de pe cele 200 hectare, ei vor scoate o recoltă mai mare ca toamna trecută, deoarece au muncit mai bine şi cu mai multă chibzuială. Colectiva „23 August" din comuna Munteni-Buzău înfloreşte pe zi ce trece.

PARCUL DE CULTURA ŞI SPORT

Era în prag de 23 August. În fostele gropi din apropierea Barierei Vergului mii şi mii de brigadieri, mii de oameni ai muncii dădeau zilnic o luptă uriaşă pentru transformarea acestui loc pustiu într-un imens parc. Turnul înalt pentru lansarea paraşutiştilor era pe terminate, pomi de diferite specii, erau plantaţi de-a lungul aleelor, teatrul în aer liber se terminase. Uriaşul stadion ce avea să poarte numele zilei de 23 August era pe terminate.

Dîrzenia cu care au muncit constructorii de aici a fost fără margini ; o voinţă de care s-au minunat străinii ce se aflau atunci în Capitală. Aici s-a deschis Festivalul, aici a avut loc grandioasa demonstraţie a tineretului lumii.

Azi, păşind prin parc, îţi vin în minte locurile pline de bălării de odinioară şi nu-ţi vine parcă să crezi că toate frumuseţile din parcul „23 August" au fost săvîrşite în răstimp de cîteva luni.

De vrei să stai la umbră, te aşezi pe băncile de sub pomi, de vrei să te plimbi cu barca, foloseşti una din cele multe acostate la malul lacului artificial. Tot în acest parc poţi asista la cele mai mari demonstraţii sportive. Stadionul are peste 80.000 de locuri.

S.M.T. „23 AUGUST"

— Locurile acestea le stăpîneau două moşierite — spune agronomul şef Stoica Gheorghe, arătînd cu mîna întinderile de pămînt pe care le lucrează acum tractoarele S.M.T.-ului „23 August", din comuna cu acelaşi nume din regiunea Constanţa. Această staţiune de tractoare a devenit puternică. Azi, ea dispune de 76 de tractoare, 33 batoze, 25 secerători, 30 dezmiriştitoare, 30 cultivatoare, 27 semănătoare, şi altele.

Pe ogoarele colectivei din comuna 23 August, tractoarele S.M.T.-ului au pătruns anul acesta din timp. Tractoriştii au terminat arăturile cu două săptămîni mai devreme. În fruntea întrecerilor au stat utemiştii Nejloveanu Ion, Vlădulescu Ion şi Bora Marin, primul deţinînd titlul de fruntaş de patru ani.

Tinerii aceştia vorbesc despre meseria lor cu mîndrie, aşa cum cu mîndrie vorbesc despre viaţa nouă pe care o au părinţii lor din colectivă.

— Aş fi îndurat la fel ca tata, pe moşia Sofiei Tomoşoiu, dacă nu veneau vremurile astea noi — spune tînărul Nejloveanu Ion. Eu am fericirea să trăiesc o altă viaţă.

Despre bucurii de felul acesta pot vorbi toţi muncitorii de la S.M.T. „23 August". Şi are dreptate Nejloveanu. Dacă Armatele Sovietice nu ne-ar fi adus libertatea la 23 August 1944, dacă Partidul şi clasa muncitoare din ţara noastră nu ar fi luptat pentru această libertate, nu am fi putut vorbi astăzi despre bucuria muncii constructive.

PRIN RAIONUL „23 AUGUST"

Haidem împreună prietene să colindăm pe străzile raionului „23 August". Nu vom lua tramvaiul. Din tramvai nu putem vedea totul. Şi noi trebuie să vedem ce au realizat în ultima vreme, oamenii muncii de aici.

Vezi clădirea aceasta de pe partea dreaptă ? E Şcoala profesională nr. 2. Acum cîteva zile, am stat de vorbă cu tovarăşul director al şcolii. A fost terminată în anul 1949. Aici învaţă acum peste 600 de elevi. Ei vor ieşi muncitori bine calificaţi.

Mă întrebai pe ce stradă sîntem ? Uite plăcuţa de pe clădire. Pe ea scrie clar : Bulevardul Muncii. Şi acest bulevard a fost lărgit, pavat, înfrumuseţat sub regimul nostru. Tramvaiul mergea înainte numai pînă la Bariera Vergului. Acum te duce pînă dincolo de uzinele „23 August".

Ai vrea să ne oprim puţin aici ? Hai să-ţi arăt locuinţele muncitoreşti, Priveşte ! În aceste patru blocuri locuiesc peste 70 de familii de muncitori. Poate-ţi mai aduci aminte, acum doi ani, aici era un loc viran. Cîte nu mai sînt de văzut ? Ne-ar trebui multe zile să vedem totul şi tot atîtea să povestim cele văzute.

NICOLAE BARBU

Hotărîrea C. C. al P. C. U. S. și Consiliului de Miniștri al U. R. S. S. cu privire la dezvoltarea producției de construcții prefabricate și elemente din beton armat pentru construcții

MOSCOVA 20 (Agerpres). — TASS transmite Hotărîrea Comitetului Central al P.C.U.S. și Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. „Cu privire la dezvoltarea producției de construcții prefabricate și elemente din beton armat pentru construcții".

S-a hotărît ca în decurs de doi ani să se construiască 402 uzine și 200 platforme de tip poligon cu o capacitate totală de producție a construcțiilor prefabricate și a elementelor din beton armat în anul 1955 — de 2.844.000 m^3, iar în anul 1956 — de 4.855.000 m^3. Aceasta trebuie să asigure în cursul celor doi ani construirea de case de locuit cu o suprafață totală de 14.570.000 m^2, clădiri industriale — cu o suprafață totală de 6.584.000 m^2 și clădiri agricole — cu o suprafață totală de 8.400.000 m^2.

Se prevede sporirea producției de construcții prefabricate și de elemente din beton armat în uzine și pe platforme. Producția acestor fabricate urmează să se ridice în 1954 la 1.860.000 m^3, în 1955 la 3.515.000 m^3, în anul 1956 la 6.085.000 m^3 și la 9.790.000 m^3 în 1957.

In vederea economisirii de metal în construcția industrială, organizațiile de proiectări sînt obligate ca la întocmirea proiectelor de clădiri și instalații să introducă pe scară largă construcții prefabricate și elemente din beton armat.

Comitetul Central al P.C.U.S. și Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. consideră necesară introducerea în practica construcției noi tipuri de clădiri industriale-standard, cu un singur etaj și cu mai multe etaje, adecvate pentru diferite ramuri ale industriei. In conformitate cu aceasta, s-a propus Ministerului Construcției de Intreprinderi ale Industriei Metalurgice și Chimice să elaboreze în 1954 proiecte de clădiri industriale tip pentru întreprinderile industriei de mărfuri alimentare, de mărfuri de larg consum, ale industriei radiotehnice și electrotehnice, ale industriei pentru deservirea nevoilor de trai și pentru alte întreprinderi.

Pentru accelerarea construcției și a punerii în funcțiune a capacităților de producție ale uzinelor de construcții și elemente din beton armat, în 1954 a fost considerabil sporit volumul investițiilor capitale în aceste scopuri.

Hotărîrea prevede măsuri concrete menite să asigure darea la timp în exploatare a uzinelor de construcții prefabricate și elemente din beton armat.

In scopul popularizării metodelor înaintate de construcție, cu folosirea construcțiilor prefabricate și a elementelor din beton armat și al ridicării calificării inginerilor și tehnicienilor de pe șantiere, s-a hotărît să se organizeze în 1955 într-o serie de regiuni din U.R.S.S. șantiere experimental-demonstrative unde să se aplice metode industriale cu folosirea construcțiilor prefabricate și elementelor de mari dimensiuni la construirea unei serii de clădiri industriale, agricole, de locuit și cultural-sociale.

Se prevede să se organizeze la începutul anului 1955 o conferință unională pentru beton armat și beton.

Deschiderea sesiunii Consiliului U.I.S.

MOSCOVA 20 (Agerpres). — TASS transmite: La 20 august s-a deschis la Moscova, în clădirea Universității din Moscova de pe colinele lui Lenin, sesiunea Consiliului Uniunii Internaționale a Studenților.

Deschizînd sesiunea, secretarul general al Uniunii Internaționale a Studenților, Jiri Pelikan, a declarat:

— Fiind studenți, noi înțelegem ce importanță uriașă au cultura și știința în viața internațională și cît de necesară este pacea pentru menținerea și dezvoltarea științei și culturii, pentru înflorirea creatoare a tuturor talentelor.

Au rostit cuvîntări de salut Mihail Iasnov, președintele Comitetului Executiv al Sovietului orășenesc de deputați ai oamenilor muncii din Moscova; profesorul Grigori Vovcenko, prorector al Universității din Moscova și Raisa Ablova, președinta secției studențești a Comitetului antifascist al tineretului sovietic.

Înainte de alegerea organelor conducătoare ale sesiunii, au luat cuvîntul în legătură cu problema de procedură: reprezentanții Uniunii naționale a studenților din Canada, ai Uniunii naționale a studenților din Scoția și ai Uniunii naționale a studenților din Anglia, Wales și Irlanda de Nord.

În numele Comitetului Executiv al U.I.S. Jiri Pelikan, secretar general al Uniunii Internaționale a Studenților, a prezentat apoi raportul „Uniunea Internațională a Studenților și întărirea continuă a colaborării internaționale".

Ședințele Comisiei mixte pentru supraveghere și control în Laos

SANHAI 20 (Agerpres). — Agenția Vietnameză de Informații transmite: Potrivit comunicatului Comisiei mixte pentru supraveghere și control în Laos, cu începere de la 13 august 1954 reprezentanții delegației comandamentului suprem al forțelor armate Pathet-Lao și comandamentului voluntarilor populari vietnamezi, pe de o parte, și delegația comandamentului suprem al forțelor armate ale regatului Laos și comandamentului forțelor armate franceze, pe de altă parte, au ținut o serie de ședințe pentru dezbaterea problemelor generale prevăzute în acordul de armistițiu.

După cum se spune în comunicat, aceste ședințe s-au desfășurat în atmosfera cea mai favorabilă.

Schimbul de prizonieri în Vietnam

SANHAI 20 (Agerpres). — După cum transmite Agenția Vietnameză de Informații, la Vietri (Vietnamul de nord) comandamentul suprem al Armatei Populare Vietnameze a predat la 18 august comandamentului suprem al forțelor armate ale Uniunii Franceze în Indochina 350 prizonieri europeni și africani; toți sînt sănătoși.

La rîndul lui, comandamentul francez a predat comandamentului Armatei Populare Vietnameze 1.000 de soldați și persoane civile dintre care 252 militari. Printre cetățenii vietnamezi eliberați erau zece bolnavi, 15 copii și șapte bătrîni.

La Hai-Thon (provincia Tan-Hao în Vietnamul central de nord) Armata Populară Vietnameză a predat forțelor armate ale Uniunii Franceze 201 prizonieri dintre care 181 europeni și africani. Partea franceză a predat 1.935 prizonieri, în cea mai mare parte persoane civile, arestate de trupele franceze în timpul recentei „operații de curățire", printre care trei copii între 12 și 15 ani și 23 bolnavi sau răniți.

Un om cu coșmaruri

Mi-l închipui pe domnul Phibul Songgram, primul ministru al Tailandei dormind un somn agitat într-una din încăperile palatului său prezidențial. Cîteva detașamente militare, păzesc reședința, cîte o sentinelă pentru fiecare stîlp. Chiar stîlpii baldachinului înconjurat de perdele opace de tul au în dreptul lor cîte un vlăjgan măsliniu înfășurat de benzi cu cartușe, ținînd în fiecare mînă un pistol.

Și iată că deodată perdelele de tul se zbuciumă și printre ele apare capul înaltului demnitar în creștetul căruia părul s-a adunat măciucă. Vlăjganii tresar și-și înclestează labele pe fierul pistoalelor.

— Ce e? Strigă vocea înfricoșată. Cine a spus „Pace"?

Unul din păzitori vrea să furnizeze informații liniștitoare, dar cine-l ascultă?

— Am interzis doar cuvîntul, am interzis pacea... Pedeapsa cu moartea... Se aude?

Paznicii încremenesc. Cel cu explicațiile calmante izbutește numai într-un tîrziu să-l convingă pe primul servitor al statului să-și poată continua somnul fără grijă. Și domnul președinte se ghemuiește gemînd în așternut, cu mintea răscolită de gînduri înfricoșătoare.

Dar nu trece nici un ceas și arcurile moi ale patului ministerial tresaltă iarăși. Dintre perdele apare din nou un chip încrețit și spăimos:

— Au intrat vietnamezii în țară... Unde sînt? De ce nu-i prindeți? Doborîți-i imediat!

De astădată se prezintă spre cuvenita liniștire însăși comandantul gărzii, care dă cele mai serioase asigurări că nici un picior de vietnamez n-a încălcat granițele Tailandei.

— Nu-i adevărat — strigă surescitat la culme proprietarul baldachinului — am făcut cerere Consiliului de securitate să ancheteze, să-i descopere, să-i nimicească, să-i...

Pînă să se potolească din nou, la ferestrele palatului prezidențial încep să fluture zorile, iar undeva departe de tot, un cocoș anunță în limba tailandeză începutul unei noi zile de febrilă activitate a domnului prim ministru.

Și domnul prim ministru care a decretat cuvîntul pace subversiv pe teritoriul Tailandei, care visează în fiecare noapte că au năvălit vietnamezii, se duce la consiliu purtînd în servietă expresia ultimului său coșmar, cel din zori: fantoma comunismului. Și pentru ca să nu mai aibă coșmaruri domnul președinte de consiliu propune guvernului său un proiect de lege pentru împușcarea oricărei persoane bănuite de comunism.

Iată un om cu spirit practic, vor spune stăpînii săi de la Washington; nu se mai încurcă de ochii lumii cu legi intermediare, ca legea Smith sau cu comisii maccarthyste, ci merge drept la țintă. Ești comunist? Poc. Ai simpatii pentru comunism? Poc. Faci grevă? Poc, poc, poc. Inarmat cu propria sa lege — dacă petecul acela murdar de hîrtie poate justifica o asemenea denumire — dl. Songgram pornește vijelios să împuște comunismul, pentru ca să nu mai aibă coșmare și să poată dormi legănat de vise în foșnetul dulce al dolarilor.

Va reuși oare în temerara-i acțiune? E greu de crezut. Împușcarea comunismului e o acțiune în care și-au frînt șira spinării chiar persoane ceva mai solide decît domnia-sa Se poate însă prooroci cu certitudine că într-un viitor nu prea îndepărtat, părinții vor povesti copiilor într-o nouă versiune o veche istorioară; ea e romînească, dar nu se poate să nu aibă și o corespondență asiatică. „A fost odată un om care a vrut să prindă soarele într-o locuință și să-l ducă la el acasă, să-i lumineze numai lui...!! Adică: „a fost odată un prim ministru tailandez care a vrut, să împuște comunismul..."

...Și într-o noapte, chinuit de coșmaruri și de neputință s-a dat singur cu capul de perete.

VALENTIN SILVESTRU

Cu prilejul celei de a 10-a aniversări a eliberării Romîniei

Filme romînești prezentate în R.P. Chineză, R.P. Polonă și R.P. Ungară

PEKIN 20 (Agerpres). — China Nouă transmite:

Cu prilejul celei de a 10-a aniversări a eliberării Romîniei, ambasadorul R.P.R. în China, Iacob Coțoveanu, a organizat un spectacol de cinematograf la care au fost prezentate filmul documentar în culori „Republica Populară Romînă", precum și alte cîteva filme. Asistența a făcut o primire entuziastă filmelor produse în studiourile din Romînia.

VARȘOVIA 20 (Agerpres). — P.A.P. transmite: La 17 august, la ambasada Republicii Populare Romîne din Varșovia a avut loc o gala de filme romînești. Cu acest prilej au fost prezentate două filme în culori: filmul documentar „Republica Populară Romînă", înfățișînd priveliști din Romînia, precum și viața și realizările poporului romîn. A fost prezentat de asemenea filmul de desene animate „Marinică", inspirat de cîntecul popular cu același nume.

BUDAPESTA 20 (Agerpres). — In ziua de 18 august, la cinematograful Urania din Budapesta a fost prezentat filmul romînesc „Nepoții Gornistului".

Filmul s-a bucurat de un cald succes, fiind răsplătit de aplauzele celor peste 800 de spectatori.

Articole publicate în presa bulgară

SOFIA 20 (Agerpres) — AT.B. transmite: În numărul său din 19 august, ziarul „Literaturen Front" se ocupă pe larg de cea de a 10-a aniversare a eliberării poporului romîn de sub jugul fascist.

In articolul său de fond intitulat „Prietenie veșnică", ziarul scrie: „Numai astăzi, cînd țările noastre au fost eliberate de sub jugul capitalismului, vechea prietenie dintre popoarele noastre a căpătat un sens real și profund. Dunărea nu mai este un mare fluviu care desparte cele două țări, ci ea a devenit fluviul prieteniei dintre ele.

De aceea, poporul bulgar felicită poporul romîn cu cele mai sincere sentimente de bucurie, cu prilejul măreței sărbători care marchează prima decadă a vieții libere și fericite a acestui popor".

Ziarul publică un articol al poetei romîne Veronica Porumbacu, intitulat „Poezia unei glorioase decade" și articolul „O serie de succese în viața culturală", de Adriana Stoica, redactor la ziarul „Contemporanul". Aceste articole fac cunoscute cititorilor bulgari marile realizări ale poeziei, culturii și artei romînești în primii zece ani de viață liberă a poporului romîn.

O bibliotecă populară din Berlin a primit numele de „Biblioteca I. L. Caragiale"

BERLIN 20 (Agerpres). — In cinstea celei de a 10-a aniversări a eliberării Romîniei, biblioteca populară din Berlin, raionul Pankov, a primit numele de „Biblioteca I. L. Caragiale".

Cu acest prilej, la 19 august 1954, a avut loc la Berlin o festivitate la care au participat tov. Gh. Stoica, ambasadorul Republicii Populare Romîne în R.D. Germană, H. Zimmermann, locțiitorul primarului general al Berlinului democrat, Herbert Ruse, director la Ministerul Afacerilor Externe al R.D. Germane, precum și reprezentanți ai vieții culturale și ai presei din Berlin. In cadrul festivității a luat cuvîntul tov. Berta Waterstraat, laureată a Premiului național al R.D. Germane, care a vorbit despre viața și opera marelui scriitor romîn I. L. Caragiale și a subliniat importanța pe care o are acordarea numelui lui Caragiale acestei biblioteci pentru adîncirea prieteniei dintre popoarele romîn și german.

Sosirea la Moscova a unei delegații A. R. L. U. S.

MOSCOVA 20 (Agerpres). — La invitația Asociației Unionale pentru legăturile culturale cu străinătatea (V.O.K.S.), la 20 august a sosit la Moscova o delegație a Asociației Romîne pentru legăturile cu U.R.S.S. (A.R.L.U.S.). Delegația este condusă de academicianul Ion Gheorghiu ,director al Institutului de energetică al Academiei Republicii Populare Romîne. Din delegație fac parte eminenți oameni de știință, inovatori în producție, oameni de literatură și artă.

La aeroportul Vnukovo oaspeții au fost întîmpinați de vicepreședintele conducerii V.O.K.S., Nikolai Vizjilin și funcționari superiori ai V.O.K.S.-ului. Delegația a mai fost întîmpinată de ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Republicii Populare Romîne în U.R.S.S., Ion Rab.

Inmînarea de ordine ale R. P. R. unui grup de muncitori și tehnicieni polonezi

VARȘOVIA 20 (Agerpres). — Zilele trecute, la Ambasada Republicii Populare Romîne din Varșovia a avut loc solemnitatea înmînării decorațiilor unui grup de muncitori și tehnicieni polonezi distinși cu ordine ale Republicii Populare Romîne, pentru contribuția deosebită adusă la construirea podului peste Dunăre.

Decorațiile au fost înmînate de Constantin Nistor, ambasadorul Republicii Populare Romîne în Republica Populară Polonă.

La solemnitate au fost de față: Stanislav Skrzeszewski, Ministrul Afacerilor Externe al R. P. Polone; W. Demidowski, locțiitor al Ministrului Industriei de Mașini; B. Goronski, locțiitor al Ministrului Comerțului Exterior, funcționari superiori din aceste ministere precum și membri ai Ambasadei R. P. Romîne la Varșovia.

Conferința de la Bruxelles a reprezentanților statelor semnatare ale tratatului „C.D.E."

BRUXELLES 20 (Agerpres). — TASS transmite:

La începutul primei ședințe a conferinței miniștrilor celor șase țări vest-europene în problema „comunității defensive europene" a fost acceptată propunerea șefului delegației belgiene, Spaak, ca tratativele să se țină cu ușile închise. In prima ședință Mendes-France a expus „propunerile franceze de compromis" și a făcut o expunere asupra situației din parlamentul francez. S-a hotărît ca „amendamentele" la tratatul cu privire la „armata europeană", propuse de Mendes-France, în prezent să nu fie date publicității.

Tot în cursul zilei de 19 august a avut loc a doua ședință a conferinței de la Bruxelles, care, ca și prima ședință, s-a ținut cu ușile închise.

La ședință a luat cuvîntul ministrul Afacerilor Externe al Belgiei, Spaak.

BRUXELLES 20 (Agerpres). — În dimineața zilei de 20 august a avut loc la Bruxelles cea de a treia ședință a conferinței miniștrilor afacerilor externe ai țărilor semnatare a tratatului C.D.E. În cadrul acestei ședințe, ministrul Afacerilor Externe al Belgiei, Paul Henri Spaak, a propus la rîndul său un plan de „modificări" la tratatul C.D.E. Potrivit relatărilor agenților de presă, planul propus de Spaak prevede ca toate modificările importante ce s-ar aduce tratatului comunității defensive europene să nu fie luate însă în discuție decît după ratificarea și intrarea în vigoare a tratatului.

În cursul după amiezii a avut loc o nouă ședință a participanților la conferință.

O declarație a lui Eisenhower

SPRINGFIELD 20 (Agerpres). — După cum relatează France Presse, luînd cuvîntul la ceremonia de deschidere a tîrgului statului Illinois, președintele Eisenhower a declarat în legătură cu situația internațională: „Este evident că soluția la care s-a ajuns în Coreea nu este satisfăcătoare pentru America, dar este cu mult preferabilă acelui sacrificiu sîngeros de vieți omenești, fără perspectiva unei victorii militare".

În legătură cu armistițiul din Indochina, Eisenhower a declarat că „înțelegerea la care s-a ajuns a fost dictată de o necesitate aproape absolută".

In cercurile politice occidentale, aceste declarații ale lui Eisenhower sînt considerate atît ca o recunoaștere implicită a eșecului forțelor americane în Coreea cît și al ajutorului militar american în Indochina.

Fascismul american în acțiune

WASHINGTON 20 (Agerpres). — Camera Reprezentanților a aprobat cu 265 voturi proiectul de lege cu privire la interzicerea partidului comunist, în forma care fusese aprobat anterior de Senat. Un număr de 2 membri ai Camerei Reprezentanților au votat împotrivă. Proiectul de lege a fost trimis la Casa Albă. După semnarea de către președinte, acest proiect va căpăta putere de lege.

WASHINGTON 20 (Agerpres). — Senatul S.U.A. a adoptat și a transmis Camerei Reprezentanților proiectul de lege prezentat de guven, potrivit căruia persoanelor condamnate pe baza legii Smith li se ridică cetățenia americană.

Vizita amiralului american F. Stump în Taiwan

PEKIN 20 (Agerpres) — China Nouă transmite: Potrivit știrilor transmise de agențiile telegrafice, la 16 august a sosit în secret în Taiwan amiralul F. Stump, comandantul flotei americane din Oceanul Pacific. Scopul vizitei sale este ca împreună cu banda ciancaișistă să urgenteze pregătirile militare în Taiwan. Stump este însoțit de un grup de ofițeri din marina de război.

W. Phillips, comandantul flotei I americane, care pînă de curînd conducea provocările armate împotriva Chinei în apropierea coastei insulei Hainan, și A. Pride, comandantul flotei a 7-a americane, vor sosi în Taiwan săptămîna aceasta.

După sosirea în Taiwan, Stump a avut o întrevedere secretă cu vîrfurile militare ciancaișiste și cu ofițerii americani aflați pe această insulă. El va vizita de asemenea insula Tacien situată în apropiere de coasta provinciei Cecian, insulă ocupată de bandiții ciancaișiști.

Noi provocări americane împotriva R. P. Chineze

PEKIN 20 (Agerpres). — China Nouă transmite: La 19 august, ora 5,50, ora locală, un crucișător american, un distrugător și patru torpiloare de escadră, în strînsă colaborare cu trupele banditești ale lui Cian Cai-și situate pe insula Tacion, au pătruns în apele teritoriale ale Chinei, în regiunea provinciei Cocian. Peste 160 de avioane americane au executat zboruri în regiunea insulei Tacion, ocupată de ciancaișiști. Un grup de avioane a executat operațiuni de recunoaștere deasupra coastei, la est de Venlin și a regiunii situate la 10 km. nord de Sunmin, (provincia Cocian).

DECADA MANIFESTĂRILOR CULTURALE

Concursul pe țară al echipelor artistice de amatori a luat sfîrșit

Vineri, în sala Teatrului Consiliului Central al Sindicatelor a luat sfîrșit cel de al treilea concurs pe țară al echipelor artistice de amatori ale căminelor culturale.

Joi după amiază, s-au prezentat la concurs artiști amatori din regiunile Ploești, Arad, Iași, Timișoara și Oradea, iar vineri dimineața, s-au întrecut formațiile, soliștii și recitatorii căminelor culturale din regiunile București, Bîrlad, Galați și orașul București.

La faza finală a celui de al treilea concurs pe țară al echipelor artistice de amatori ale căminelor culturale au participat peste 2000 de artiști amatori, fruntași ai artei populare din toate regiunile țării noastre, care au prezentat minunate cîntece și jocuri ale folclorului nostru vechi și nou, ale folclorului minorităților naționale, precum și lucrări din creația sovietică.

Concursul căminelor culturale s-a bucurat de un mare succes.

Se redeschide Muzeul de Artă Populară al R.P.R.

La 22 august a.c. se redeschide Muzeul de Artă Populară al R.P.R., din calea Victoriei nr. 107.

Reorganizat pe baza unei noi tematici, muzeul conține o bogată colecție de obiecte care demonstrează valoarea creației artistice populare și pune o serie de probleme legate de dezvoltarea în viitor a acestei creații.

Muzeul poate fi vizitat zilnic între orele 12—20. Luni și marți este închis.

Pe scenele teatrelor și pe estrade

Decada manifestărilor culturale organizată în cinstea zilei de 23 August atrage în fiecare zi în sălile teatrelor sau în jurul estradelor din parcurile și grădinile de vară ale Capitalei mii de spectatori.

În seara zilei de 20 august, pe scena Teatrului Național s-a reprezentat piesa „Schimbul de onoare" de Mihail Davidoglu, laureat al Premiului de Stat, în interpretarea actorilor N. Bălțățeanu, artist emerit al poporului din R.P.R., Al. Ghibericon, Geo Barton, C. Bărbulescu, I. Iliescu, Gabriela Teodorescu și alții. Direcția de scenă a aparținut regizorului Al. Finți, maestru emerit al artei din R.P.R.

Alți iubitori ai teatrului din Capitală au urmărit spectacolul „Vara furtunoasă" de Valeriu Luca, în interpretarea actorilor de la Teatrul C.F.R. Giulești. De asemenea, spectacolul „Humor pe sfori" care s-a bucurat în stagiunea trecută de mult succes, a fost urmărit pe noua scenă de vară a Teatrului Țăndărică de un mare număr de spectatori din rîndul celor mari și mici.

In sala Dalles, soliști ai Filarmonicii din București au susținut un program de muzică de cameră, la Teatrul de vară N. Bălcescu, Ansamblul de estradă a prezentat un concert de muzică ușoară romînească, iar Ansamblul de cîntece și dansuri al Consiliului Central al Sindicatelor și-a dat concursul pe scena teatrului din Parcul de cultură și odihnă „I. V. Stalin".

Numeroase alte echipe artistice de amatori ale sindicatelor și căminelor culturale au prezentat frumoase programe artistice la estradele din diferite cartiere ale Capitalei.

In cadrul Festivalului filmului romînesc și sovietic, la cinematograful Patria a fost prezentat filmul sovietic „Intr-un port îndepărtat".

(Agerpres)

Cultură fizică și sport

Intreceri sportive cu prilejul zilei de 23 August

În cinstea zilei de 23 August se vor desfășura importante întreceri sportive internaționale la care vor participa echipe din U.R.S.S., R. Cehoslovacă, R. P. Bulgaria, R. D. Germană, Anglia, Egipt și Finlanda.

Iată programul acestor manifestări:

Sîmbătă 21 august: Stadionul „23 August", ora 15,30, *fotbal*: Banyk Ostrava (R. Cehoslovacă) — Selecționata Tineretului din R.P.R.; ora 17,30; *rugbi*: Swansea (Anglia) — Locomotiva București.

Duminică 22 august: Stadionul „23 August", *fotbal*, ora 15,30, Motor Zwickau (R. D. Germană) — Selecționata asociației sportive Știința; ora 17,15 „Rezervele de Muncă" Leningrad — Echipa orașului București. Terenul Dinamo, *baschet*, ora 20 „1 August" (R. P. Chineză) — Dinamo București.

Marți 24 august: centrul de antrenament nr. 2, lupte clasice, ora 20: R.P.R. — Egipt.

Miercuri 25 august: stadionul „23 August" *rugbi*, ora 15,30 Swansea (Anglia)—Locomotiva; fotbal ora 17 Selecționata orașului Sofia — Echipa orașului București. Acest joc se desfășoară sub patronajul Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R., al Comitetului național pentru apărarea păcii din R. P. Bulgaria și al ziarelor Romînia Liberă și Otecestven Front. In aceeași zi, la ora 17 pe stadionul „23 August" din Constanța se va disputa întîlnirea de fotbal între reprezentativa asociației Locomotiva și Banik Ostrava (R. Cehoslovacă).

Programul întîlnirilor internaționale de box și haltere nu a fost încă stabilit.

★

Vineri la amiază a sosit în Capitală echipa sovietică de fotbal „Rezervele de Muncă" din Leningrad, care va participa la manifestările sportive organizate în cinstea celei de a 10-a aniversări a eliberării patriei. Oaspeții au deplasat un valoros lot de jucători printre care portarul Farikin, mijlocașii Bogomolov și Gorohov, atacanții Soloviov, Tvetkov și Teneaghin.

Pe aeroportul Băneasa, fotbaliștii sovietici au fost salutați călduros de reprezentanți ai Comitetului pentru cultură fizică și sport, membri ai Comisiei centrale de fotbal și de numeroși sportivi din Capitală.

Finalele campionatelor republicane de atletism pentru juniori

Vineri dimineață a început pe stadionul Republicii din Capitală desfășurarea finalelor campionatelor republicane de atletism pentru juniori și junioare pe anul 1954. La majoritatea probelor, concurenții s-au arătat a fi bine pregătiți și au luptat cu multă însuflețire pentru a obține rezultate cît mai bune.

Dintre rezultatele înregistrate în prima zi de concurs se remarcă în special săritura de 1,52 m. la înălțime a atletei Eva Mayer (Flamura Roșie Arad) care a devenit și campioană de junioare a R.P.R. la această probă. O bună performanță o constituie și noul record republican de juniori categoria I-a obținut de tînărul atlet Iulius Iordan (Locomotiva București) care a aruncat sulița la 58,68 m. Un nou record de junioare categoria II-a a obținut și tînăra atletă Ioana Luță (Locomotiva) care a alergat distanța de 80 m. plat în timpul de 10"2,10.

Intrecerile continuă astăzi dimineață cu începere de la ora 8 pe același stadion.

(Agerpres)

REDACȚIA: București Piața Scînteii Tel. ... Secția scrisori Tel. Nr. 5.66.91. DIFUZAREA: Tel. Nr. 5.38.77. TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" — Piața Scînteii